RETTENS DOM (Første Udvidede Afdeling)

14. december 2004 *

I sag T-317/02,

Fédération des industries condimentaires de France (FICF), Paris (Frankrig),

Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort, Millau (Frankrig),

Comité économique agricole régional »fruits et légumes de la région Bretagne« (Cerafel), Morlaix (Frankrig),

Comité national interprofessionnel des palmipèdes à foie gras (CIFOG), Paris (Frankrig),

ved avocats O. Prost og M.-J. Jacquot,

sagsøgere,

* Processprog: fransk.

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved P-J. Kuijper og G. Boudot, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af Kommissionens afgørelse 2002/604/EF af 9. juli 2002 om afslutning af undersøgelsesprocedurerne vedrørende handelshindringer som defineret i Rådets forordning (EF) nr. 3286/94 bestående af Amerikas Forenede Staters (USA) handelspraksis i forbindelse med importen af tilberedt sennep (EFT L 195, s. 72),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
RET I FØRSTE INSTANS

(Første Udvidede Afdeling)

sammensat af præsidenten, B. Vesterdorf, og dommerne P. Mengozzi, M.E. Martins Ribeiro, F. Dehousse og I. Labucka,

justitssekretær: H. Jung,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 14. september 2004,

afsagt følgende

Dom

Retsforskrifter

1 Artikel 1 i Rådets forordning (EF) nr. 3286/94 af 22. december 1994 om fastsættelse af fællesskabsprocedurer på området for den fælles handelspolitik med henblik på at sikre udøvelsen af Fællesskabets rettigheder i henhold til internationale handelsregler, navnlig regler fastlagt i Verdenshandelsorganisationens (WTO) regi (EFT L 349, s. 71), som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 356/95 af 20. februar 1995 (EFT L 41, s. 3) (herefter »forordning nr. 3286/94«), bestemmer:

»I denne forordning fastsættes fællesskabsprocedurer på området for den fælles handelspolitik med henblik på at sikre udøvelsen af Fællesskabets rettigheder i henhold til internationale handelsregler, især de under Verdenshandelsorganisationen fastsatte regler, der under overholdelse af eksisterende internationale forpligtelser og procedurer har til formål:

[...]

b) at imødegå handelshindringer, der indvirker på markedet i et tredjeland, med henblik på at eliminere deraf følgende negative handelsmæssige virkninger.

Disse procedurer gælder navnlig for indledningen og den derpå følgende gennemførelse og afslutning af de internationale procedurer for bilæggelse af tvister i forbindelse med den fælles handelspolitik.«

2 Artikel 2 i forordning nr. 3286/94 bestemmer:

»1. Ved »handelshindringer« forstås i denne forordning enhver handelspraksis, der indføres eller videreføres af et tredjeland, og overfor hvilken der i henhold til internationale handelsregler er ret til indgreb. En sådan ret til indgreb eksisterer, når internationale handelsregler enten udtrykkelig forbyder en praksis eller giver en anden part, der er påvirket af den pågældende praksis, ret til at søge at fjerne dens virkning.

2. Ved »Fællesskabets rettigheder« forstås i denne forordning og under forbehold af stk. 8 rettigheder, som det i international handel kan påberåbe sig i henhold til internationale handelsregler. I denne forbindelse er »internationale handelsregler« hovedsagelig de regler, der er indført under WTO og angivet i bilagene til WTO-overenskomsten, men der kan også være tale om reglerne i enhver anden aftale, hvori Fællesskabet er part, og hvori der er fastsat regler, der finder anvendelse på handelen mellem Fællesskabet og tredjelande.

[...]

4. Ved »negative handelsmæssige virkninger« forstås i denne forordning virkninger, som en handelshindring forårsager eller truer med at forårsage for virksomheder i Fællesskabet på et tredjelands marked for så vidt angår en vare eller tjenesteydelse, og som har en væsentlig virkning på Fællesskabets eller en af dets regioners økonomi eller på en økonomisk sektor heri. Det forhold, at klageren lider under

sådanne negative virkninger, opfattes ikke i sig selv som tilstrækkeligt til, at Fællesskabets institutioner indleder noget initiativ.

[...]«

3 Artikel 4 i forordning nr. 3286/94 bestemmer:

»1. Enhver virksomhed i Fællesskabet samt enhver sammenslutning med eller uden status som juridisk person, der optræder på vegne af en eller flere virksomheder i Fællesskabet, som anser sig for at have været udsat for negative handelsmæssige virkninger som følge af handelshindringer, der har en virkning på markedet i et tredjeland, kan indgive skriftlig klage. En sådan klage kan imidlertid kun tages til følge, hvis den handelshindring, hvorom klagen indeholder påstand, er genstand for en ret til indgreb i henhold til internationale handelsregler, der er fastsat i en multilateral eller plurilateral handelsaftale.

2. Klagen skal indeholde tilstrækkelige beviser for forekomsten af handelshindringerne og deraf følgende negative handelsmæssige virkninger. Bevisførelsen for negative handelsmæssige virkninger skal, når dette er relevant, ske på grundlag af den liste over eksempler på faktorer, der er anført i artikel 10.«

4 Artikel 5 i forordning nr. 3286/94, der har overskriften »Klageprocedurer«, er affattet således:

»1. Klagen indgives til Kommissionen, som fremsender en genpart heraf til medlemsstaterne.

2. Klagen kan trækkes tilbage, hvorved proceduren kan afsluttes, medmindre en sådan afslutning ikke vil være i Fællesskabets interesse.

3. Såfremt det efter konsultation viser sig, at klagen ikke indeholder tilstrækkelige beviser til at berettige iværksættelse af en undersøgelse, underrettes klageren herom.

4. Kommissionen træffer så hurtigt som muligt afgørelse om, hvorvidt der skal iværksættes en fællesskabsprocedure for undersøgelse i forbindelse med klager, der indgives i henhold til artikel 3 eller 4, og senest 45 dage fra indgivelsen af klagen, idet denne periode dog kan suspenderes efter anmodning fra klageren eller med dennes samtykke for at tilvejebringe yderligere oplysninger, der kan være nødvendige for at vurdere gyldigheden af klagerens påstand.«

5 I artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 3286/94 hedder det:

»Med henblik på afholdelse af konsultationer inden for rammerne af denne forordning nedsættes der et rådgivende udvalg, i det følgende benævnt »udvalget«, bestående af repræsentanter for hver enkelt medlemsstat med en repræsentant for Kommissionen som formand.«

6 Artikel 8 i forordning nr. 3286/94 bestemmer:

»1. Såfremt Kommissionen efter konsultationer finder, at der foreligger tilstrækkelige beviser til at berettige iværksættelsen af en undersøgelsesprocedure, og såfremt det er nødvendigt af hensyn til Fællesskabets interesser, skal Kommissionen:

a) give meddelelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* om iværksættelsen af en undersøgelsesprocedure; i meddelelsen oplyses det, hvilken vare eller tjeneste-

ydelse og hvilke lande der er tale om, der gives et sammendrag af de modtagne oplysninger, og det fremhæves, at alle relevante oplysninger skal meddeles Kommissionen; endvidere angives den frist, inden for hvilken de berørte parter kan anmode om at blive hørt mundtligt af Kommissionen i henhold til stk. 5

b) officielt underrette de repræsentanter for det eller de lande, som er omfattet af proceduren, med hvilke der i givet fald kan afholdes konsultationer

c) foretage sin undersøgelse på fællesskabsniveau i samarbejde med medlemsstaterne.

[...]

4. a) De berørte klagere, eksportører og importører samt repræsentanterne for det eller de berørte lande kan få kendskab til alle de oplysninger, som Kommissionen har fået stillet til rådighed, med undtagelse af dokumenter til Kommissionens og myndighedernes interne brug, forudsat at oplysningerne er relevante for varetagelsen af deres interesser, at de ikke er fortrolige i henhold til artikel 9, og at Kommissionen anvender dem i sin undersøgelsesprocedure. De pågældende personer retter skriftligt en begrundet anmodning til Kommissionen med angivelse af de oplysninger, der ønskes kendskab til.

b) De berørte klagere, eksportører og importører samt repræsentanter for det eller de berørte lande kan anmode om at blive underrettet om de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, der er fremkommet ved undersøgelsen.

5. Kommissionen kan høre de berørte parter. De skal høres, når de inden for den frist, der er fastsat i den i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* offentliggjorte meddelelse, skriftligt anmoder om en sådan høring og i denne forbindelse godtgør, at de er parter, der i første række er berørt af resultatet af proceduren.

[...]

8. Når Kommissionen har afsluttet sin undersøgelse, forelægger den en rapport for udvalget. Rapporten skal i almindelighed forelægges senest fem måneder efter meddelelsen om procedurens iværksættelse, medmindre undersøgelsens komplicerede karakter foranlediger Kommissionen til at forlænge denne frist til syv måneder.«

7 Artikel 10 i forordning nr. 3286/94, som vedrører undersøgelse af beviser, fastsætter:

»[...]

4. Såfremt der fremsættes påstand om negative handelsmæssige virkninger, undersøger Kommissionen følgerne af sådanne negative virkninger for Fællesskabets eller en af dets regioners økonomi eller for en økonomisk sektor deri. Med henblik herpå kan Kommissionen, hvor det er relevant, tage hensyn til faktorer af den type, der er anført i stk. 1 og 2. Negative handelsmæssige virkninger kan bl.a. opstå i situationer, hvor handelen med en vare eller tjenesteydelse forhindres, vanskeliggøres eller omdirigeres som følge af en handelshindring, eller fra situationer, hvor handelshindringer væsentligt har påvirket leverancer eller produktionsfaktorer (f. eks. dele og komponenter eller råmaterialer) til virksomheder i Fællesskabet. Når der fremsættes påstand om negative handelsmæssige virkninger, undersøger Kommissionen ligeledes, om det klart kan forudses, at en bestemt situation sandsynligvis vil føre til faktiske negative handelsmæssige virkninger.

5. Ved undersøgelse af beviser for negative handelsmæssige virkninger tager Kommissionen endvidere hensyn til de bestemmelser og principper eller den praksis, der styrer retten til indgreb i henhold til de relevante internationale handelsregler, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1.

[...]«

8 Artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94 er affattet således:

»Når undersøgelsesproceduren viser, at der ikke kræves noget indgreb til beskyttelse af Fællesskabets interesse, afsluttes den i henhold til artikel 14.«

9 Artikel 12 i forordning nr. 3286/94 bestemmer:

»1. Når det (som følge af undersøgelsesproceduren, medmindre det af den faktiske og juridiske situation fremgår, at der ikke er behov for en sådan undersøgelsesprocedure) konstateres, at et indgreb er nødvendigt til beskyttelse af Fællesskabets interesser for at sikre, at Fællesskabet kan udøve sine rettigheder i henhold til internationale handelsregler med henblik på at fjerne den skade eller de hindringer, som indføres eller videreføres af tredjelande, træffes der hensigtsmæssige foranstaltninger efter fremgangsmåden i artikel 13.

[...]«

10 Artikel 14 i forordning nr. 3286/94 fastsætter:

»1. Når der henvises til den procedure, der er fastsat i denne artikel, indkaldes udvalget af formanden.

2. Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til den afgørelse, der skal træffes. Udvalget behandler spørgsmålet inden for en frist, som formanden kan fastsætte afhængigt af, hvor meget sagen haster.

3. Kommissionen træffer en afgørelse, som den meddeler medlemsstaterne, og som finder anvendelse efter udløbet af en frist på ti dage, hvis ingen medlemsstat har rettet henvendelse til Rådet inden for denne frist.

4. Efter anmodning fra en medlemsstat kan Rådet med kvalificeret flertal ændre Kommissionens afgørelse.

5. Kommissionens afgørelse finder anvendelse ved udløbet af en frist på 30 dage regnet fra den dag, på hvilken der er rettet henvendelse til Rådet, hvis dette ikke har truffet afgørelse inden for denne frist.«

Sagens baggrund

11 Mellem 1981 og 1996 vedtog Rådet en række direktiver som led i bekæmpelsen af anvendelsen af visse hormonforstyrrende stoffer i foderstoffer bl.a. med henblik på at beskytte menneskets sundhed.

12 Amerikas Forenede Stater (herefter »USA«) har ved WTO's instanser indledt en tvistbilæggelsesprocedure, idet USA bestrider fællesskabsbestemmelsernes overensstemmelse med WTO's regler.

13 Den 18. august 1997 erklærede et panel disse fællesskabsbestemmelser i strid med WTO's regler.

14 Den 16. januar 1998 vedtog appelinstansen en rapport, hvori denne afgørelse blev bekræftet.

15 Instansen til Bilæggelse af Tvister (herefter »DSB«) vedtog denne rapport den 13. februar 1998, og fristen for at bringe fællesskabsbestemmelserne i overensstemmelse med WTO's regler blev herefter ved en voldgiftskendelse fastsat til den 13. maj 1999.

16 Da Fællesskabet ikke havde ændret sine regler inden udløbet af fristen, anmodede USA den 3. juni 1999 DSB om tilladelse til at suspendere anvendelsen af handelsindrømmelser i henhold til artikel 22, stk. 2, i forståelsen vedrørende regler og procedurer for bilæggelse af tvister, der er gengivet i et bilag til aftalen om oprettelse af WTO (herefter »forståelsen«), for et beløb af 202 mio. USD om året. Samtidig fremlagde USA en liste over produkter, der kunne blive omfattet af suspensionen af handelsindrømmelser, herunder tilberedt sennep.

17 Der blev afsagt en voldgiftskendelse den 12. juli 1999 vedrørende hele det beløb, for hvilket handelsindrømmelserne var blevet suspenderet. Herefter gav DSB den 26. juli 1999 USA tilladelse til at suspendere de pågældende indrømmelser for et beløb af 116,8 mio. USD om året og til at lægge en tillægstold på 100 % på en række produkter fra EF-medlemsstaterne, herunder tilberedt sennep. USA besluttede dog

ikke at anvende suspensionen af handelsindrømmelser over for produkter fra Det Forenede Kongerige.

18 Den 7. juni 2001 indgav Fédération des industries condimentaires de France (herefter »FICF« eller »klageren«), som omfatter de største franske producenter af tilberedt sennep, en klage til Kommissionen i henhold til artikel 4 i forordning nr. 3286/94.

19 Af klagen fremgik det bl.a., at den selektive anvendelse af amerikanske gengældelsesforanstaltninger var i strid med artikel 22 i forståelsen, idet de suspensioner af handelsindrømmelser, DSB havde givet tilladelse til, alene kunne anvendes over for »det pågældende medlem«, der havde tabt voldgiftssagen, i det foreliggende tilfælde Fællesskabet som helhed og ikke blot visse EF-medlemsstater. Af klagen fremgik det ligeledes, at den af USA indførte handelshindring medførte negative handelsmæssige virkninger som defineret i forordning nr. 3286/94 for FICF-medlemmernes eksport af tilberedt sennep, og at det var i Fællesskabets interesse at indlede en procedure over for de amerikanske foranstaltninger i henhold til forordning nr. 3286/94.

20 På baggrund af de beviser, klageren havde fremlagt, offentliggjorde Kommissionen den 1. august 2001 en meddelelse om indledning af en undersøgelsesprocedure i overensstemmelse med artikel 8 i forordning nr. 3286/94 vedrørende en handelshindring bestående af USA's handelspraksis i forbindelse med importen af tilberedt sennep (EFT C 215, s. 2).

21 Af punkt 2 i meddelelsen fremgår det, at »[d]en undersøgelse, som Kommissionen indleder, imidlertid også kan omfatte andre produkter, som synes at være påvirket på samme måde som tilberedt sennep, navnlig sådanne, for hvilke interesserede parter, der giver sig til kende inden for [en] frist [på 30 dage fra offentliggørelsen af meddelelsen], fremlægger beviser for, at den påståede praksis også anvendes«.

22 En række brancheorganisationer gav sig til kende over for Kommissionen inden for den fastsatte frist, herunder Comité national interprofessionnel des palmipèdes à foie gras, Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort samt Comité économique agricole régional »fruits et légumes de la région Bretagne«. Efter disse interessetilkendegivelser besluttede Kommissionen i medfør af meddelelsens punkt 2 at udstrække undersøgelsen til også at omfatte foie gras, roquefort og skalotteløg.

23 Den 6. marts 2002 underrettede Kommissionen, der havde afsluttet sin undersøgelse, det udvalg, der er omhandlet i artikel 7 i forordning nr. 3286/94, om undersøgelsesresultaterne. Kommissionen sendte den 27. marts 2002 en undersøgelsesrapport til udvalget, hvori den foreslog en afslutning af proceduren.

24 Den 23. april 2002 sendte Kommissionen en ikke-fortrolig udgave af undersøgelsesrapporten til FICF's advokat. I følgebrevet anførte Kommissionen, at det udvalg, der er omhandlet i artikel 7 i forordning nr. 3286/94, havde godkendt forslaget om at afslutte proceduren, og at der derfor inden længe ville blive offentliggjort en afgørelse om afslutning af proceduren i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

25 Ved skrivelse af 17. maj 2002 anerkendte en af FICF's advokater modtagelsen af undersøgelsesrapporten. I skrivelsen undrede han sig over den tid, det havde taget Kommissionen at fremsende undersøgelsesrapporten, og over den frist, der var fastsat for vedtagelsen af en afgørelse i sagen. I skrivelsen af 23. april 2002 havde Kommissionen oplyst, at der snarest ville blive vedtaget en afgørelse, hvilket FICF's advokat havde taget til efterretning. Advokaten konkluderede, at Kommissionen ikke indrømmede klageren nogen ret til at svare, hvilket syntes at være i strid med retten til kontradiktion.

26 Kommissionen svarede i en skrivelse af 4. juni 2002, at den fuldt ud havde overholdt bestemmelserne i forordning nr. 3286/94, særligt artikel 8, stk. 4 og 8. I denne forbindelse anførte Kommissionen, at klageren aldrig havde indgivet nogen anmodning til den i henhold til artikel 8, stk. 4, i forordning nr. 3286/94. Kommissionen mindede tillige om, at klageren var blevet løbende underrettet om

udviklingen i sagen og var bekendt med resultatet af undersøgelsen længe før datoen for den officielle fremsendelse af undersøgelsesrapporten.

27 Ved skrivelse af 6. juni 2002 meddelte Comité économique agricole régional »fruits et légumes de la région Bretagne« Kommissionen, at det for det første undrede sig over ikke at have modtaget undersøgelsesrapporten direkte, men kun indirekte gennem sine advokater. Af skrivelsen fremgik det endvidere, at udvalget ikke var enigt i den bebudede afslutning af undersøgelsesproceduren, og at den bebudede snarlige vedtagelse af afgørelsen om afslutning af undersøgelsesproceduren ikke gav udvalget mulighed for at udøve sin ret til at besvare undersøgelsesrapportens konklusioner.

28 Den 7. juni 2002 sendte Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort Kommissionen en skrivelse, der var stort set identisk med skrivelsen fra Comité économique agricole régional »fruits et légumes de la région Bretagne«.

29 Ved skrivelser af 14. juni 2002 sendte Kommissionen en ikke-fortrolig udgave af undersøgelsesrapporten til henholdsvis Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort og Comité économique agricole régional »fruits et légumes de la région Bretagne« og gjorde opmærksom på, at disse brancheorganisationer alene deltog i undersøgelsesproceduren som berørte parter, hvorfor Kommissionen ikke havde fundet det nødvendigt at sende dem undersøgelsesrapporten direkte. Kommissionen tilføjede, at rapporten i øvrigt var et offentligt tilgængeligt dokument. I disse skrivelser gjorde Kommissionen tillige opmærksom på, at den under alle omstændigheder havde overholdt bestemmelserne i artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94, og at de to organisationers advokater var blevet løbende underrettet om sagens udvikling og var bekendt med resultaterne af undersøgelsesproceduren længe før den officielle fremsendelse af undersøgelsesrapporten. Kommissionen fremhævede endelig, at afgørelsen om afslutning af undersøgelsesproceduren ville blive vedtaget i den nærmeste fremtid.

30 Den 9. juli 2002 vedtog Kommissionen afgørelse 2002/604/EF om afslutning af undersøgelsesprocedurerne vedrørende handelshindringer som defineret i Rådets forordning (EF) nr. 3286/94 bestående af Amerikas Forenede Staters (USA) handelspraksis i forbindelse med importen af tilberedt sennep (EFT L 195, s. 72) (herefter »den anfægtede afgørelse«). Den anfægtede afgørelse blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* den 27. juli 2002.

31 I betragtning 6 til den anfægtede afgørelse hedder det:

»Undersøgelsesproceduren førte til den konklusion, at de påståede negative handelsvirkninger tilsyneladende ikke stammer fra den i klagen nævnte handelshindring, dvs. USA's praksis med at anvende tilbagetrækning af indrømmelser selektivt over for nogle, men ikke alle medlemsstater (»selective sanctioning«). Undersøgelsen gav ikke bevis for, at klageren ville få større muligheder for at eksportere tilberedt sennep til markedet i USA, hvis suspensionen af indrømmelser også gjaldt for Det Forenede Kongerige. Derfor kan der ikke tilskrives andre negative handelsmæssige virkninger som defineret i forordningen af den handelshindring, der er nævnt af klageren, end de handelsmæssige virkninger af den suspension af indrømmelser, der er tilladt, og som USA retmæssigt anvender i henhold til WTO-aftalen. Undersøgelsesproceduren har således i overensstemmelse med artikel 11 [i forordning nr. 3286/94] vist, at der ikke kræves noget særligt indgreb mod den angivelige handelshindring i henhold til forordningen for at beskytte Fællesskabets interesse.«

32 Kommissionen besluttede derfor i den anfægtede afgørelses eneste artikel at afslutte den undersøgelsesprocedure, der var blevet indledt den 1. august 2001.

Retsforhandlinger og parternes påstande

33 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 16. oktober 2002 har FICF, Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de

Roquefort, Comité national interprofessionnel des palmipèdes à foie gras samt Comité économique agricole régional »fruits et légumes de la région Bretagne« (herefter »sagsøgerne«) anlagt den foreliggende sag.

34 I henhold til artikel 14 i Rettens procesreglement og efter forslag fra Første Afdeling har Retten efter at have hørt parterne i overensstemmelse med procesreglementets artikel 51 besluttet at henvise sagen til en udvidet afdeling.

35 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Første Udvidede Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling og har som led i foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse anmodet parterne om at besvare en række spørgsmål og fremlægge forskellige dokumenter.

36 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten i retsmødet den 14. september 2004.

37 Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:

— Den anfægtede afgørelse annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

38 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Formaliteten

39 Uden at rejse afvisningsindsigelse i den foreliggende sag har Kommissionen dog i sine processkrifter alene nævnt situationen for FICF, der er den eneste organisation, der har indgivet klage til Kommissionen i henhold til artikel 4 i forordning nr. 3286/94, og har således ikke taget stilling til situationen for de øvrige brancheorganisationer, der har deltaget i undersøgelsesproceduren som berørte parter.

40 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at sagsøgerne kun har indgivet én stævning. Det fremgår af fast retspraksis, at når der er tale om ét og samme søgsmål, er det ikke nødvendigt at tage stilling til, om de øvrige sagsøgere har søgsmålskompetence, idet det er tilstrækkeligt at mindst én af sagsøgerne opfylder kravene i artikel 230 EF (jf. i denne retning Domstolens dom af 24.3.1993, sag C-313/90, CIRFS mfl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 1125, præmis 31, Rettens dom af 27.4.1995, sag T-12/93, CCE de Vittel mfl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1247, præmis 44, og af 15.9.998, forenede sager T-374/94, T-375/94, T-384/94 og T-388/94, European Night Services mfl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 3141, præmis 61).

41 Det fremgår bl.a. af artikel 4 i forordning nr. 3286/94, at enhver sammenslutning, der optræder på vegne af en eller flere virksomheder i Fællesskabet, som f.eks. FICF i den foreliggende sag, der optræder på vegne af de franske producenter af tilberedt sennep, har ret til i den til Kommissionen indgivne klage og under overholdelse af forordningens bestemmelser at påberåbe sig ret til indgreb i henhold til internationale handelsregler, der er fastsat i en multilateral eller plurilateral handelsaftale, samt ret til at påberåbe sig de processuelle garantier, der er fastsat i samme forordning. Disse garantier under ét indebærer, at en klager som defineret i artikel 4 i forordning nr. 3286/94 har ret til at lade Retten efterprøve en kommissionsafgørelse om afslutning af en undersøgelsesprocedure, der er indledt som følge af klagens indgivelse.

42 FICF, som har indgivet klage til Kommissionen i henhold til artikel 4 i forordning nr. 3286/94, har således kompetence til at anfægte den anfægtede afgørelse for Retten, og da der er tale om ét og samme søgsmål, er det ufornødent at tage stilling til spørgsmålet om de øvrige sagsøgeres søgsmålskompetence.

Realiteten

43 Sagsøgerne har fremført otte anbringender til støtte for deres søgsmål. Første anbringende vedrører tilsidesættelse af artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 3286/94; andet anbringende vedrører tilsidesættelse af artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3286/94; tredje anbringende vedrører tilsidesættelse af artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 3286/94; fjerde anbringende vedrører tilsidesættelse af artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94; femte anbringende vedrører manglende begrundelse for den anfægtede afgørelse; sjette anbringende vedrører et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til sagens omstændigheder og en tilsidesættelse af artikel 2, stk. 4, samt artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94; syvende anbringende vedrører tilsidesættelse af retten til kontradiktion, og endelig vedrører ottende anbringende tilsidesættelse af artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94 samt af Kommissionens pligt til at udvise omhu.

Første anbringende: tilsidesættelse af artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 3286/94

Parternes argumenter

44 Ifølge sagsøgerne bygger definitionen af en »handelshindring«, jf. artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 3286/94, på to klart påviselige og indbyrdes uløseligt forbundne elementer, nemlig et sagligt element (»enhver handelspraksis, der indføres eller

videreføres af et tredjeland«) og et »ulovlighedselement« (den »ret til indgreb«, der tillægges Fællesskabet). Efter sagsøgernes opfattelse er denne definition i den anfægtede afgørelse begrænset til kun at omfatte ulovlighedselementet, dvs. USA's »selektive« suspension af handelsindrømmelserne. Ifølge sagsøgerne har Kommissionen herved ikke alene tilsidesat artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 3286/94, men tillige foretaget en urigtig gengivelse af indholdet af FICF's klage og meddelelsen om indledning af undersøgelsesproceduren. I modsætning til, hvad Kommissionen synes at antage, kan de suspensionsforanstaltninger, USA har truffet vedrørende handelsindrømmelserne, ikke opdeles i på den ene side de af DSB godkendte foranstaltninger, der anvendes af USA, og på den anden side den af klageren påståede handelshindring, nemlig den selektive anvendelse af disse foranstaltninger. Den omstændighed, at DSB har givet tilladelse til at vedtage gengældelsesforanstaltninger, er ifølge sagsøgerne ikke ensbetydende med, at USA's anvendelse af disse foranstaltninger er »lovlig«, således som Kommissionen har antaget.

45 Kommissionen har for det første gjort gældende, at formålet med forordning nr. 3286/94 er at fastsætte fællesskabsprocedurer på området for den fælles handelspolitik, der skal gøre det muligt for Fællesskabet at udøve de rettigheder, WTO har tillagt det. Det er således, man skal opfatte definitionen i artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 3286/94 af en handelshindring som enhver handelspraksis, der indføres eller videreføres af et tredjeland, og over for hvilken der i henhold til internationale handelsregler er ret til indgreb.

46 Kommissionen har endvidere bestridt sagsøgernes fortolkning af artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 3286/94. Ifølge Kommissionen er eksistensen af en handelshindring ikke tilstrækkelig til, at der eventuelt indledes en tvistbilæggelsesprocedure. Med henblik herpå kræves især, at der påvises negative handelsmæssige virkninger. Med henblik på anvendelsen af forordning nr. 3286/94 er begrebet handelshindring således uløseligt forbundet med begrebet »negative handelsmæssige virkninger«. For at kunne påberåbe sig »handelshindringer« som defineret i forordning nr. 3286/94 skal virksomhederne efter Kommissionens opfattelse med andre ord kunne påvise, at de er udsat for »negative handelsmæssige virkninger« som defineret i artikel 2,

stk. 4, i forordning nr. 3286/94. En anden fortolkning ville indebære en generel klage- og søgsmålsret uden begrænsninger til fordel for EF-virksomheder (»actio popularis«).

47 Ifølge Kommissionen er det denne definition af begrebet »handelshindring«, der er anvendt i den foreliggende sag i såvel undersøgelsesrapporten som den anfægtede afgørelse. Denne definition vil således ikke være ny for sagsøgerne. Kommissionen har i denne forbindelse henvist til den anfægtede afgørelse, hvori det hedder, at undersøgelsen ikke har vist, at klageren har lidt under negative handelsmæssige virkninger som følge af USA's beslutning om selektiv suspension af handelsindrømmelser, når der ses bort fra de handelsmæssige virkninger, der følger af denne suspension, der er »tilladt, og som USA retmæssigt anvender i henhold til WTO-aftalen«. Kommissionen har heraf udledt, dels at de amerikanske foranstaltninger overholder WTO's principper, dels at der i modsætning til, hvad sagsøgerne har hævdet, ikke består nogen »handelshindring« som defineret i forordning 3286/94.

Rettens bemærkninger

48 Det skal indledningsvis bemærkes, at der i henhold til forordning nr. 3286/94 er mindst tre betingelser, der skal være opfyldt samtidigt, for at Fællesskabet i henhold til de internationale handelsregler kan anlægge sag til prøvelse af en handelshindring, som et tredjeland har indført eller videreført, og som påvirker dette tredjelands marked. For det første skal der bestå en handelshindring i forordningens forstand, for det andet skal denne handelshindring medføre negative handelsmæssige virkninger, og for det tredje skal det være nødvendigt at anlægge sagen for at beskytte Fællesskabets interesse. Når Kommissionen efter afslutningen af en undersøgelsesprocedure, der er indledt i henhold til forordning nr. 3286/94, konstaterer, at én af ovennævnte betingelser ikke er opfyldt, kan Fællesskabets institutioner med rette finde, at der ikke er grund til at anlægge en sådan sag.

49 Med hensyn til begrebet handelshindring henvises til definitionen i artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 3286/94:

»Ved »handelshindringer« forstås i denne forordning enhver handelspraksis, der indføres eller videreføres af et tredjeland, og over for hvilken der i henhold til internationale handelsregler er ret til indgreb. En sådan ret til indgreb eksisterer, når internationale handelsregler enten udtrykkelig forbyder en praksis eller giver en anden part, der er påvirket af den pågældende praksis, ret til at søge at fjerne dens virkning.«

50 I den foreliggende sag er det ubestridt, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse er gået ud fra, at FICF har klaget over en handelshindring bestående af USA's suspension af handelsindrømmelserne for alle medlemsstaternes undtagen Det Forenede Kongeriges eksportører af tilberedt sennep. Det er denne sanktion, der i den anfægtede afgørelse betegnes som »selektiv«.

51 Ifølge sagsøgerne har Kommissionen herved set bort fra den definition af handelshindring, der er indeholdt i artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 3286/94, idet Kommissionen i den foreliggende sag alene har baseret sig på definitionens »ulovlighedselement«.

52 Dette synspunkt må forkastes.

53 For det første kan de elementer, som definitionen af en handelshindring i henhold til forordning nr. 3286/94 bygger på, ikke kunstigt opdeles som hævdet af sagsøgerne. En handelshindring, som man kan påberåbe sig i henhold til forordning nr. 3286/94, forudsætter nemlig en ret til indgreb i henhold til internationale handelsregler. Dette

fremgår bl.a. af forordningens artikel 1, stk. 1, hvori det bl.a. hedder: »under overholdelse af eksisterende internationale forpligtelser og procedurer«. Dette bekræftes af syvende betragtning til forordning nr. 3286/94, hvori det hedder: »[den ved forordningen indførte mekanisme] har det sigte at tilvejebringe procedure-mæssige midler til at anmode om, at Fællesskabets institutioner reagerer på handelshindringer, som indføres [...] af tredjelande [...] for så vidt der eksisterer en ret til indgreb over for sådanne hindringer i henhold til de relevante internationale regler for samhandel«. Enhver anden fortolkning ville indebære, at enhver handelspraksis, der indføres eller videreføres af et tredjeland, kan anses for en handelshindring, også selv om der ikke eksisterer en ret til indgreb i henhold til de internationale handelsregler.

54 Med hensyn til sagsøgernes argument om, at Kommissionen i sin fortolkning foretager en urigtig gengivelse af indholdet af FICF's klage til Kommissionen, skal det bemærkes, at klageren, i modsætning til, hvad sagsøgerne har hævdet for Retten, ikke har påstået, at USA's suspension af handelsindrømmelser for et beløb af 116,8 mio. USD over for visse varer fra Fællesskabet kan anses for »en handelshindring«. I klagen hedder det nemlig, at disse foranstaltninger var blevet godkendt af DSB den 26. juli 1999. Klageren har derimod i sin redegørelse for, hvorfor USA's foranstaltninger udgør »handelshindringer« som defineret i forordning nr. 3286/94 (punkt IV i klagen), anført, at WTO's regler var tilsidesat, idet »USA ikke retmæssigt kan vælge at indføre gengældelsesforanstaltninger over for visse, men ikke alle medlemsstater« (punkt IV.1, s. 8, i klagen), og at »USA ved selektivt at indføre gengældelsesforanstaltninger [sætter] spørgsmålstegn ved den i voldgiftskendelsen fastsatte beløbsmæssige grænse for suspensionen af indrømmelserne« (punkt IV.2, s. 11 i klagen). Klageren har endvidere erkendt, at panelets og appelinstansens konklusioner og anbefalinger er rettet til »De Europæiske Fællesskaber«, [og at] USA derfor skal indføre foranstaltninger over for »De Europæiske Fællesskaber« uden at sondre mellem medlemsstaterne, som alle har anvendt de anfægtede fællesskabsforanstaltninger« (s. 13 i klagen). Endelig har klageren påpeget, at »USA's holdning fratager den i traktaten omhandlede handelspolitik dens karakter af fælles politik«, idet gengældelsesforanstaltningerne alene er rettet mod 14 af de 15 medlemsstater (s. 14 i klagen).

55 Den handelshindring, der er klaget over, består således alene af den selektive anvendelse af de amerikanske suspensionsforanstaltninger, og det er ikke Kommissionen, der har foretaget en urigtig gengivelse af klagens rækkevidde. I øvrigt kan handelshindringen som defineret i forordning nr. 3286/94 i betragtning af den definition på handelshindringer, der er givet i præmis 53 ovenfor, i det foreliggende tilfælde kun bestå af den selektive anvendelse af de amerikanske suspensionsforanstaltninger for handelsindrømmelser. Da det nemlig alene er de handelshindringer, over for hvilke der ifølge de internationale handelsregler består en ret til indgreb, der er omfattet af forordning nr. 3286/94, kan der ikke under henvisning til denne forordning indledes en procedure over for amerikanske suspensionsforanstaltninger, der er blevet godkendt af DSB, for så vidt som de internationale handelsregler principielt ikke tillægger Fællesskabet nogen ret til indgreb over for disse foranstaltninger. Derfor hedder det i punkt 4 i meddelelsen om indledning af undersøgelsesproceduren, der er nævnt i præmis 20 ovenfor, at den påståede handelshindring, som der er klaget over, består af videreførelsen af en handelsforanstaltning, »[der] kun anvendes over for visse og ikke alle medlemsstater«, og at FICF skønner, at »den pågældende praksis med at anmode om foranstaltninger mod alle medlemsstater og kun anvende dem mod nogle underminerer forudsigeligheden af tvistbilæggelsesmekanismen«. Rigtigheden af denne vurdering er ikke blevet draget i tvivl under retsforhandlingerne. I øvrigt hedder det i punkt 1.4 i Kommissionens undersøgelsesrapport under overskriften »The obstacle to trade«:

»[...] det skal bemærkes, at den handelshindring, der er omfattet af denne undersøgelse, ikke består af USA's suspension af indrømmelser som følge af den såkaldte »hormonsag«, men af måden, hvorpå USA har anvendt denne suspensionsforanstaltning. Klageren har således ikke bestridt USA's ret til i henhold til forståelsen vedrørende regler og procedurer for bilæggelse af tvister (WTO) at suspendere ovennævnte indrømmelser, men alene USA's ret til at suspendere disse indrømmelser for visse af Fællesskabets medlemsstater og ikke alle«.

56 I modsætning til, hvad sagsøgerne har hævdet, er tredje og sjette betragtning til den anfægtede afgørelse, hvis man går ud fra, at den i klagen nævnte handelshindring

består af den selektive anvendelse af de amerikanske foranstaltninger over for EF-medlemsstaterne, i overensstemmelse med såvel definitionen af »handelshindring« i artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 3286/94, som den definition, der i den foreliggende sag fremgår af klagen, og som er lagt til grund for meddelelsen om indledning af proceduren og undersøgelsesrapporten.

57 I modsætning til, hvad sagsøgerne har hævdet, har Kommissionen således i det foreliggende tilfælde ikke blot henvist til »ulovlighedselementet« i definitionen af en handelshindring, men har også taget hensyn til samtlige de elementer, der er uløseligt forbundne med begrebet handelshindring som defineret i artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 3286/94.

58 Under disse omstændigheder bør første anbringende forkastes.

Andet anbringende: tilsidesættelse af artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3286/94

Parternes argumenter

59 Sagsøgerne finder, at den indskrænkende fortolkning af begrebet handelshindring, der er anvendt i den anfægtede afgørelse, ligeledes — og nødvendigvis — resulterer i en urigtig fortolkning af »negative handelsmæssige virkninger« som defineret i artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3286/94, og dermed i en tilsidesættelse af denne bestemmelse. Ifølge sagsøgerne burde Kommissionen ikke blot have undersøgt virkningerne af ulovlighedselementet i de amerikanske foranstaltninger, nemlig den selektive anvendelse af foranstaltningerne, men også de negative handelsmæssige virkninger af den tillægstold på 100 % ad valorem, som sagsøgerne har anfægtet, og som er blevet opkrævet siden juli 1999.

60 I øvrigt finder sagsøgerne ligeledes, at Kommissionen har anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved vurderingen af undersøgelsesrapportens oplysninger. Kommissionen har i den anfægtede afgørelse konkluderet, at »[u]ndersøgelsen ikke gav bevis for], at klageren ville få større muligheder for at eksportere tilberedt sennep til markedet i USA, hvis suspensionen af [handels]indrømmelser også gjaldt for Det Forenede Kongerige«. Sammenholdes undersøgelsesrapportens oplysninger om faldet i sennepsimporten fra medlemsstaterne bortset fra Det Forenede Kongerige med rapportens oplysninger om stigningen i importen fra sidstnævnte land, fremgår det, at denne konklusion er fejlagtig.

61 Kommissionen har svaret, at den ikke har begået fejl ved vurderingen af arten af de handelsmæssige virkninger af USA's suspension af handelsindrømmelserne for tilberedt sennep.

62 Kommissionen har anført, at der i undersøgelsesrapporten ikke er påvist nogen indbyrdes sammenhæng mellem faldet i klagerens eksport til USA og den væsentlige stigning over en længere periode af den britiske eksport. Ifølge Kommissionen viser undersøgelsesrapportens oplysninger, at USA's beslutning om ikke at suspendere handelsindrømmelserne for produkter fra Det Forenede Kongerige ikke har fremmet den britiske eksport af sennep til USA og ikke har medført negative handelsmæssige virkninger for klageren. Kun hvis undersøgelsen havde påvist, at den selektive anvendelse af foranstaltningerne havde medført varige og væsentlige konsekvenser på det europæiske marked for tilberedt sennep, kunne man hævde, at dette havde medført negative handelsmæssige virkninger som defineret i forordning nr. 3286/94 for klageren. Kommissionen har tillige anført, at begrebet »negative handelsmæssige virkninger« er nøje defineret i artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3286/94 som de virkninger, som en handelshindring forårsager, og som har en væsentlig virkning på Fællesskabets eller en af dets regioners økonomi eller på en økonomisk sektor heri. Ifølge Kommissionen opfattes »[d]et forhold, at klageren lider under sådanne negative virkninger, [...] ikke i sig selv som tilstrækkeligt til, at Fællesskabets institutioner indleder noget initiativ«.

63 Ifølge Kommissionen fremgår det klart af den anfægtede afgørelse, at undersøgelsen ikke har påvist, at de amerikanske gengældelsesforanstaltningers selektive karakter har medført negative handelsmæssige virkninger som defineret i forordning nr. 3286/94.

Rettens bemærkninger

64 Indledningsvis bemærkes, at artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3286/94 bestemmer:

»Ved »negative handelsmæssige virkninger« forstås i denne forordning virkninger, som en handelshindring forårsager eller truer med at forårsage for virksomheder i Fællesskabet på et tredjelands marked for så vidt angår en vare eller tjenesteydelse, og som har en væsentlig virkning på Fællesskabets eller en af dets regioners økonomi eller på en økonomisk sektor heri. Det forhold, at klageren lider under sådanne negative virkninger, opfattes ikke i sig selv som tilstrækkeligt til, at Fællesskabets institutioner indleder noget initiativ.«

65 Det fremgår af denne definition, at forordning nr. 3286/94 bygger på det synspunkt, at der er en årsagsforbindelse mellem de aktuelle negative handelsmæssige virkninger (»forårsager«) eller potentielle handelsmæssige virkninger (»truer med at forårsage«), den handelshindring, der er påvist i hver enkelt sag, og de negative handelsmæssige virkninger som defineret i forordning nr. 3286/94. Denne fortolkning støttes af syvende betragtning til forordning nr. 3286/94, hvoraf det fremgår, at den ved forordningen indførte mekanisme tilsigter at tilvejebringe midler til at anmode om, at Fællesskabets institutioner reagerer på handelshindringer, som indføres eller videreføres af tredjelande, og »som forårsager« negative handelsmæssige virkninger, samt af forordningens artikel 4, stk. 2, som vedrører klagens indhold, og som bestemmer, at klagen skal indeholdetilstrækkelige beviser for

forekomsten af handelshindringerne og de »deraf følgende« negative handelsmæssige virkninger. Endvidere skal de negative handelsmæssige virkninger som defineret i forordning nr. 3286/94 ligeledes have en væsentlig virkning på Fællesskabets eller en af dets regioners økonomi eller på en økonomisk sektor heri.

66 Med hensyn til sagsøgernes argument om, at Kommissionen ikke burde have begrænset sin undersøgelse af de negative handelsmæssige virkninger til en undersøgelse af de virkninger, der er forårsaget af den selektive anvendelse af suspensionsforanstaltningerne, finder Retten under henvisning til sit svar på første anbringende og den årsagsforbindelse, der skal være mellem en »handelshindring« og de »negative handelsmæssige virkninger« som defineret i forordning nr. 3286/94, at argumentet må forkastes. Da den »handelshindring« som defineret i forordning nr. 3286/94, der er klaget over i den foreliggende sag, består af den selektive suspension af de handelsindrømmelser, der gives eksporten af tilberedt sennep til USA, bør Kommissionen begrænse sin undersøgelse af de »negative handelsmæssige virkninger« til de virkninger, som har en årsagsforbindelse med den nævnte hindring.

67 Under alle omstændigheder må det undersøges, om Kommissionen som hævdet af sagsøgerne har anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved vurderingen af undersøgelsesrapportens oplysninger, når den i sjette betragtning til den anfægtede afgørelse konkluderer, at »[u]ndersøgelsen [ikke gav] bevis for, at klageren ville få større muligheder for at eksportere tilberedt sennep til markedet i USA, hvis suspensionen af [handels]indrømmelser også gjaldt for Det Forenede Kongerige«.

68 Det bemærkes for det første, at der er en forskel mellem ordlyden af den franske version af ovennævnte passage i sjette betragtning til den anfægtede afgørelse og ordlyden af de fleste andre sproglige versioner af denne tekst. I den franske tekst anvendes adverbiet »davantage«, hvorimod der i de fleste andre sproglige udgaver henvises til »større muligheder for at eksportere«. Dette gælder for versionerne på engelsk (»[...] would result in greater export opportunities [...]«), tysk (»[...] für den Antragsteller zu besseren Ausfuhrmöglichkeiten für Senf [...]«), dansk (»[...] at

klageren ville få større muligheder for at eksportere [...]«), spansk (»[...] traería consigo mayores oportunidades para el denunciante de exportar [...]«), finsk (»[...] valituksen tekijän [...] viennin mahdollisuuksien laajenemiseen [...]«), italiensk (»[...] comporterebbe per il denunziante maggiori opportunità di esportazione [...]«), portugisisk (»[...] se traduziria, par o autor da denúncia, em maiores oportunidades de exportação [...]«) samt svensk (»[...] bättre utsiker för den klagande att exportera [...]«).

69 Retten finder, at den opfattelse, der kommer til udtryk i de forskellige sproglige versioner af ovennævnte passus, som er relevant for undersøgelsen af det påståede åbenbart urigtige skøn, dels er en mindre kategorisk sammenhæng end den, der er udtrykt i den franske version ved anvendelsen af adverbiet »davantage« mellem faldet i eksporten af tilberedt sennep til USA fra Fællesskabets 14 medlemsstater og stigningen i eksporten af dette produkt fra Det Forenede Kongerige, dels en indvirkning på længere sigt for eksporten af tilberedt sennep til USA.

70 Det bemærkes endvidere, at sagsøgerne ikke har bestridt undersøgelsesrapportens oplysninger om eksporten af tilberedt sennep til USA fra på den ene side Fællesskabets medlemsstater bortset fra Det Forenede Kongerige og på den anden side Det Forenede Kongerige. I øvrigt har sagsøgerne heller ikke bestridt den fremgangsmåde, der er fulgt i undersøgelsesrapporten med henblik på at fastlægge de negative handelsmæssige virkninger forårsaget af handelshindringen, således som denne er beskrevet i undersøgelsesrapportens punkt 1.4, jf. præmis 55 ovenfor.

71 Hvorom alting er, fremgår det af oplysningerne i undersøgelsesrapporten samt af den i rapporten foretagne gennemgang, at den konklusion, Kommissionen er nået frem til i sjette betragtning til den anfægtede beslutning, ikke er åbenbart urigtig.

72 Det må nemlig konstateres, at betragter man den gennemsnitlige eksport i perioden 1996-1998 og i 2000, er eksporten af tilberedt sennep til USA fra Det Forenede Kongerige målt i værdi og mængde kun steget meget lidt i forhold til de øvrige medlemsstaters eksport af tilberedt sennep til USA. Selv om det antages, at eksportørerne i andre medlemsstater end Det Forenede Kongerige selv ville få glæde af denne stigning, såfremt de amerikanske gengældelsesforanstaltninger også var rettet mod tilberedt sennep med oprindelse i Det Forenede Kongerige — hvilket sagsøgerne ikke har godtgjort — ville disse eksportører ikke have fået større eksportmuligheder.

73 Det fremgår af de oplysninger, Kommissionen har baseret sig på under undersøgelsen, at de amerikanske importører af tilberedt sennep har søgt efter alternative leverandører etableret uden for Fællesskabet, som i høj grad har nydt fordel af de amerikanske myndigheders suspension af handelsindrømmelserne for tilberedt sennep fra medlemsstaterne.

74 Andet anbringende bør derfor forkastes.

Tredje anbringende: tilsidesættelse af artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 3286/94

Parternes argumenter

75 Indledningsvis bemærkes, at sagsøgerne har gjort opmærksom på, at den franske version af artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 3286/94 indeholder en tegnsætningsfejl. Sagsøgerne har under henvisning til den »korrigerede version« af denne

bestemmelse anført, at artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 3286/94 kræver, at Kommissionen i sin undersøgelse af negative handelsmæssige virkninger tager hensyn til de bestemmelser og principper eller den praksis, der styrer retten til indgreb i henhold til de relevante internationale handelsregler. Ifølge sagsøgerne har Kommissionen ganske vist i undersøgelsesrapporten vurderet de amerikanske foranstaltningers forenelighed med WTO's regler, men den har ikke gjort det samme i den anfægtede afgørelse, hvilket er en tilsidesættelse af artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 3286/94. I øvrigt er den anfægtede afgørelse heller ikke tilstrækkeligt begrundet efter sagsøgernes opfattelse, idet Kommissionen ikke har forklaret, hvorfor den juridiske analyse af den påklagede handelshindring, der er indeholdt i undersøgelsesrapporten, ikke også fremgår af den anfægtede afgørelse.

76 Kommissionen har uden at bestride, at den franske version af artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 3286/94 er behæftet med den af sagsøgerne anførte fejl, gjort gældende, at dette anbringende er ubegrundet.

Rettens bemærkninger

77 Den franske version af artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 3286/94 er affattet således: »La Commission tient compte aussi, dans son examen, des éléments de preuve concernant les effets commerciaux défavorables, des dispositions, principes ou pratiques qui régissent le droit d'engager une action au titre des règles de commerce internationales applicables évoquées à l'article 2, paragraphe 1.« (Kommissionen tager under sin undersøgelse endvidere hensyn til beviserne for negative handelsmæssige virkninger samt til de bestemmelser og principper eller den praksis, der styrer retten til indgreb i henhold til de relevante internationale handelsregler, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1).

78 Det er med rette, at sagsøgerne uimodsagt af Kommissionen i deres processkrifter har nævnt, at der er en syntaksfejl i den franske tekst, hvor der er sat et komma efter »examen« (undersøgelse). Hvis dette komma er sat rigtigt, kræver hele opbygningen af artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 3286/94, at der indføjes konjunktionen »et« efter adjektivet »défavorables«. Dette sammenholdt med bestemmelsens placering i den

artikel, der vedrører »undersøgelse af beviser«, fører til den slutning, at der ikke skal være noget komma efter »examen«. I de øvrige sproglige versioner af artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 3286/94 er der da også tale om »undersøgelse af beviser for negative handelsmæssige virkninger«.

79 Den rigtige affattelse af artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 3286/94 på fransk er således: »La Commission tient compte aussi, dans son examen des éléments de preuve concernant les effets commerciaux défavorables, des dispositions, principes ou pratiques qui régissent le droit d'engager une action au titre des règles de commerce internationales applicables évoquées à l'article 2, paragraphe 1« (Ved undersøgelse af beviser for negative handelsmæssige virkninger tager Kommissionen endvidere hensyn til de bestemmelser og principper eller den praksis, der styrer retten til indgreb i henhold til de relevante internationale handelsregler, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1).

80 Når sagsøgerne hævder, at denne bestemmelse forpligter Kommissionen til i den anfægtede afgørelse at undersøge den påklagede handelshindrings forenelighed med WTO-aftalerne, fortolker de imidlertid artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 3286/94 urigtigt.

81 På baggrund af det i præmis 48 ovenfor anførte var Kommissionen, da den med rette konstaterede, at det ikke af de kvantitative beviser, der er nævnt i undersøgelsesrapporten, kan udledes, at der består negative handelsmæssige virkninger som defineret i forordning nr. 3286/94, nemlig ikke forpligtet til at tage hensyn til de bestemmelser og principper eller den praksis, der styrer retten til indgreb i henhold til de relevante internationale handelsregler.

82 Hvad angår påstanden om, at den anfægtede afgørelse er utilstrækkeligt begrundet, bemærkes, at da Kommissionen med rette har fastslået, at der ikke foreligger negative handelsmæssige virkninger som defineret i forordning nr. 3286/94, er der ikke behov for at undersøge de yderligere elementer, der er nævnt i forordningens artikel 10, stk. 5, eller for at begrunde den anfægtede afgørelse i denne henseende.

83 Tredje anbringende bør derfor forkastes.

Fjerde anbringende: tilsidesættelse af artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94

Parternes argumenter

84 Sagsøgerne har gjort gældende, at der i den anfægtede afgørelse sker en sammenblanding af »Fællesskabets interesse« som omhandlet i artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94 og klagerens interesse. Herved tilsidesættes bestemmelsen, ligesom der ses bort fra, at andre parter har deltaget i undersøgelsesproceduren, og at Kommissionen allerede i meddelelsen om indledning af proceduren af 1. august 2001 har erkendt, at det er i Fællesskabets interesse at »gribe ind over for den amerikanske praksis, som kan udgøre en systematisk trussel mod Fællesskabets rolle i WTO og i alvorlig grad påvirke samhørigheden og solidariteten i Fællesskabet, da den omstændighed, at en medlemsstat udelukkes fra suspensionen af handelsindrømmelserne, uvægerligt medfører en større byrde for de andre«.

85 Sagsøgerne finder endvidere, at Kommissionens bemærkninger under retsforhandlingerne om, at en undersøgelse af klagerens interesse er en forudsætning for undersøgelsen af Fællesskabets interesse, er i strid med den anfægtede afgørelse, idet Kommissionen ved afslutningen af undersøgelsesproceduren har baseret sig på

Fællesskabets manglende interesse og ikke på klagerens manglende interesse. Under alle omstændigheder er sagsøgerne af den opfattelse, at det forhold, at Kommissionen under de skriftlige forhandlinger har anerkendt sondringen mellem klagerens og Fællesskabets interesse, bekræfter deres påstand om, at den anfægtede afgørelse i det foreliggende tilfælde tilsidesætter artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94.

86 Kommissionen har gjort gældende, at forordning nr. 3286/94 ikke definerer begrebet »Fællesskabets interesse«, og at Kommissionen i denne forbindelse råder over et vidt skøn. Kommissionen finder ikke desto mindre, at dette begreb, under hensyn til opbygningen af forordning nr. 3286/94, spiller en helt bestemt rolle, idet det skal forhindre, at der anlægges sag for princippets skyld eller in abstracto. Kommissionen finder med andre ord ikke, at en klager kan påberåbe sig forordning nr. 3286/94 for at tilskynde Fællesskabet til at anlægge en principsag for at beskytte Fællesskabets almene interesse, hvis han ikke selv har lidt under negative handelsmæssige virkninger. Da klageren i det foreliggende tilfælde ikke har været udsat for andre virkninger af denne art end dem, der (retmæssigt) skabes ved gengældelsesforanstaltningerne, er betingelsen for at undersøge Fællesskabets interesse i at indlede et initiativ ikke opfyldt. I øvrigt fremgår det tydeligt af undersøgelsesrapportens konklusioner, at sagsøgerne ikke ville have nogen interesse i, at de amerikanske foranstaltninger anvendes på samme måde over for samtlige Fællesskabets medlemsstater.

87 Kommissionen har i duplikken ligeledes anført, at den har taget hensyn til samtlige interesser i sagen, herunder interesserne for de virksomheder, der har deltaget i undersøgelsesproceduren, jf. undersøgelsesrapporten, og hvis konklusioner omhyggeligt er gengivet i den anfægtede afgørelse. Under alle omstændigheder er det især tilberedt sennep, der rammes af de amerikanske foranstaltningers selektivitet, idet det i den foreliggende sag kun er tilberedt sennep, der eksporteres af Det Forenede Kongerige, og altså hverken roquefort, foie gras eller skalotteløg.

88 Under alle omstændigheder finder Kommissionen, at det på baggrund af undersøgelsesrapportens konklusioner er med rette, at den har skønnet, at det ikke er i Fællesskabets interesse at fortsætte proceduren.

Rettens bemærkninger

— Indledende bemærkninger

89 Det bemærkes, at forordning nr. 3286/94 ikke giver nogen definition af begrebet »Fællesskabets interesse« og ej heller fastlægger reglerne for vurderingen af denne interesse. Flere bestemmelser i forordning nr. 3286/94 henviser imidlertid til dette begreb.

90 Således iværksætter Kommissionen ifølge artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 3286/94 en undersøgelsesprocedure, »[s]åfremt [den] efter konsultationer finder, at der foreligger tilstrækkelige beviser til at berettige iværksættelsen af en undersøgelsesprocedure, og såfremt det er nødvendigt af hensyn til Fællesskabets interesser«.

91 Endvidere hedder det i artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94: »Når undersøgelsesproceduren viser, at der ikke kræves noget indgreb til beskyttelse af Fællesskabets interesse, afsluttes den i henhold til artikel 14.«

92 Endvidere bestemmer artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 3286/94, at »medmindre det af den faktiske og juridiske situation fremgår, at der ikke er behov for en sådan undersøgelsesprocedure, [træffes der hensigtsmæssige foranstaltninger], når det [...] konstateres, at et indgreb er nødvendigt til beskyttelse af Fællesskabets interesser for at sikre, at Fællesskabet kan udøve sine rettigheder i henhold til internationale handelsregler med henblik på at fjerne den skade eller de hindringer, som indføres eller videreføres af tredjelande«.

93 Disse bestemmelser skal sammenholdes med betragtning 15 til forordning nr. 3286/94, hvorefter det kun påhviler »Kommissionen [...] at handle for så vidt angår handelshindringer, der indføres eller videreføres af tredjelande, når et indgreb er påkrævet af hensyn til Fællesskabets interesser, og Kommissionen [...] bør ved vurderingen af sådanne interesser tage behørigt hensyn til de synspunkter, der fremføres af alle interesserede parter under proceduren«.

94 Vurderingen af, om Fællesskabets interesser gør fællesskabsforanstaltninger påkrævet, forudsætter en bedømmelse af en række komplicerede økonomiske omstændigheder, og Domstolens prøvelse vedrørende en sådan bedømmelse må begrænses til en kontrol af, om formforskrifterne er overholdt, om de faktiske omstændigheder, på grundlag af hvilke det anfægtede valg er foretaget, er materielt rigtige, samt om der foreligger en åbenbar fejl ved vurderingen af de nævnte faktiske omstændigheder, eller om der er begået magtfordrejning (jf. i denne retning Domstolens dom af 10.3.1992, sag C-179/87, Sharp Corporation mod Rådet, Sml. I, s. 1635, præmis 58, og Rettens dom af 15.10.1998, sag T-2/95, Industrie des poudres sphériques mod Rådet, Sml. II, s. 3939, præmis 292). Når Fællesskabets retsinstanser skal træffe afgørelse i et annullationssøgsmål, der er anlagt til prøvelse af en afgørelse fra Kommissionen, hvorved en undersøgelsesprocedure vedrørende handelshindringer afsluttes med en begrundelse, der er forbundet med manglende fællesskabsinteresse, skal retsinstanserne i medfør af forordning nr. 3286/94 også kontrollere, at der ikke er foretaget en urigtig retsanvendelse (jf. i analogi hermed Rettens dom af 8.7.2003, sag T-132/01, Euroalliages mfl. mod Kommissionen, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 49). En sådan begrænsning af domstolsprøvelsen, der gælder i forbindelse med antidumpingforanstaltninger, gælder så meget desto mere i en sag, der har en meget mere generel rækkevidde, og som eventuelt kan føre til indgivelse af en international klage.

95 Det er på denne baggrund, det skal undersøges, om sagsøgerne har ret i, dels at Fællesskabets interesse i at gribe ind over for den påklagede handelshindring allerede er blevet endeligt undersøgt og konstateret på tidspunktet for meddelelsen om indledning af undersøgelsesproceduren, dels at Kommissionen har begrænset begrebet Fællesskabets interesse til kun at omfatte klagerens egen interesse uden at tage hensyn til de øvrige berørte parters interesse.

— Vurdering af Fællesskabets interesse på tidspunktet for meddelelsen om indledning af undersøgelsesproceduren

96 Kommissionen har i punkt 6 i meddelelsen om indledning af undersøgelsesproceduren anført:

»Det er i Fællesskabets interesse at gribe ind over for den amerikanske praksis, som kan udgøre en systematisk trussel mod Fællesskabets rolle i WTO og i alvorlig grad påvirke samhørigheden og solidariteten i [Fællesskabet], da den omstændighed, at en medlemsstat udelukkes fra suspensionen af handelsindrømmelserne, uvægerligt medfører en større byrde for de andre. Derfor anses det for at være i Fællesskabets interesse at indlede en undersøgelsesprocedure.«

97 Generelt bemærkes, at en vurdering af Fællesskabets interesse, der finder sted ved indledningen af en undersøgelsesprocedure, ifølge sin natur må være foreløbig. Vurderingen kan således ikke sidestilles med den vurdering, der skal foretages på et senere trin, nemlig efter undersøgelsesproceduren, når det skal afgøres, om det er i Fællesskabets interesse at gribe ind.

98 En anden fortolkning ville medføre, at Kommissionen, når den beslutter at indlede en undersøgelsesprocedure, automatisk forpligtes til, når den skal tage stilling til en eventuel fællesskabsaktion, at anse denne aktion for nødvendig, såfremt de øvrige lovfæstede betingelser for at anvende forordning nr. 3286/94 — nemlig tilsidesættelsen af en handelshindring og eksistensen af heraf følgende negative handelsmæssige virkninger — er opfyldt, således at Kommissionen fratages sit skøn.

99 Den brede formulering af punkt 6 i meddelelsen om indledning af undersøgelsesproceduren kan i det foreliggende tilfælde ikke fortolkes således, at Kommissionen

har givet afkald på retten til efter en undersøgelsesprocedure at fastslå, om Fællesskabets interesse gør det nødvendigt at gribe ind i sagen eller ej. Retten skal blot konstatere, at det i punkt 6 i meddelelsen om indledningen af proceduren blot konkluderes, at det er i Fællesskabets interesse »at indlede en undersøgelsesprocedure«.

100 Sagsøgernes første argument bør derfor forkastes.

— Sammenblanding af Fællesskabets interesse og klagerens egen interesse eller begrænsning af Fællesskabets interesse til kun at omfatte klagerens egen interesse samt manglende hensyntagen til de øvrige berørte parters interesser

101 Dette argument hviler i det væsentlige på to klagepunkter, hvoraf det ene vedrører manglende hensyntagen til de berørte parters interesser, bortset fra klagerens interesser, og det andet Kommissionens begrænsning af Fællesskabets interesse til kun at omfatte klagerens egen interesse.

102 Med hensyn til det første klagepunkt bemærkes, at disse andre parter end ikke er nævnt i den anfægtede afgørelse.

103 Dette forhold kan imidlertid i det foreliggende tilfælde ikke anses for en tilsidesættelse af artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94.

104 Som det fremgår af præmis 91 og 93 ovenfor, sikrer artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94, sammenholdt med betragtning 15 til forordningen, at der ved bedømmelsen af Fællesskabets interesser som led i undersøgelsesproceduren tages

hensyn til alle de af proceduren berørte parters synspunkter. Bedømmelsen af Fællesskabets interesser kræver således en afvejning af de forskellige berørte parters interesser og af den almene interesse, især som led i undersøgelsesproceduren (jf. i analogi hermed dommen i sagen Euroalliages mfl. mod Kommissionen).

105 Det er i det foreliggende tilfælde ubestridt, at de berørte parter efter offentliggørelsen af meddelelsen om indledning af undersøgelsesproceduren over for Kommissionen har tilkendegivet, at de for deres respektive produkters vedkommende har interesse i at blive koblet på den procedure, klageren har indledt over for den påklagede handelshindring. I lighed med analysen af eksporten af tilberedt sennep til USA vurderes det i undersøgelsesrapporten, om den påklagede handelshindring medfører negative handelsmæssige virkninger for de berørte parters produkter. Efter denne vurdering konkluderes det i undersøgelsesrapporten, at i lighed med hvad der gælder for klagerens situation, er de selektive amerikanske foranstaltninger ikke kilden til de handelsmæssige virkninger, de berørte parter lider under, og at de berørte parter end ikke skal konkurrere med produkter hidrørende fra Det Forenede Kongerige på det amerikanske marked. I forbindelse med vurderingen af Fællesskabets interesse hedder det endelig i undersøgelsesrapporten (punkt 4) bl.a., at »som tidligere nævnt vil man ikke kunne fjerne eller mindske klagerens økonomiske problemer ved at indlede en procedure for WTO's instanser«. Selv om samtlige parter i denne del af punkt 4 i undersøgelsesrapporten fejlagtigt betegnes som klagere, fremgår det dog, at der ved vurderingen af Fællesskabets interesse er taget hensyn til de af proceduren berørte parters interesse i undersøgelsesrapporten.

106 Hertil kommer, at sagsøgerne på intet tidspunkt under den skriftlige forhandling har påstået, at de berørte parter havde andre interesser end klageren, og at Kommissionen ikke har taget hensyn til disse interesser under undersøgelsesproceduren.

107 Som svar på et spørgsmål fra Retten har sagsøgerne i retsmødet oplyst, at de berørte parter ikke havde haft nogen interesse i at anmode om, at de amerikanske gengældelsesforanstaltninger blev udvidet til også at omfatte Det Forenede Kongerige, da det var klart, at der hverken blev produceret roquefort, foie gras eller skalotteløg i Det Forenede Kongerige. Det var derimod i deres interesse, at Fællesskabet klagede til WTO's instanser over den selektive anvendelse af de amerikanske foranstaltninger. Såfremt WTO-instansernes afgørelse gik USA imod, ville dette nemlig ifølge sagsøgerne bevirke, at deres produkter blev fjernet fra den af DSB godkendte liste. Det skal imidlertid bemærkes, at selv om det antages, at de berørte parter ikke har samme interesse som klageren, har Kommissionen faktisk taget hensyn til dette argument under undersøgelsen, idet den har påpeget den hypotetiske karakter af den af sagsøgerne nævnte mulighed, ikke mindst fordi alene de amerikanske myndigheder har beføjelse til at bestemme, hvilke produkter der skal optages på listen over produkter, der rammes af suspensionen af handelsindrømmelserne. Der er således ingen tvivl om, at Kommissionen har taget hensyn til denne interesse.

108 Derfor kan den omstændighed, at den anfægtede afgørelse ikke nævner andre berørte parter end klageren, nemlig de parter, der er sagsøgere i den foreliggende sag, således ikke i sig selv fortolkes som en tilsidesættelse af artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94, sammenholdt med betragtning 15 til forordningen.

109 Klagepunktet om, at der ikke er taget hensyn til andre berørte parters end klagerens interesser, må derfor forkastes.

110 Med hensyn til klagepunktet om den påståede sammenblanding af Fællesskabets og klagerens interesse henvises der først og fremmest til sjette og syvende betragtning til den anfægtede afgørelse.

111 I sjette betragtning til den anfægtede afgørelse når Kommissionen — efter at have anført, at »[[u]ndersøgelsen ikke gav] bevis for, at klageren ville få større muligheder for at eksportere tilberedt sennep til markedet i USA, hvis suspensionen af [handels]

indrømmelser også gjaldt for Det Forenede Kongerige«, og derefter præciseret, at »[der derfor ikke kan] tilskrives [...] negative handelsmæssige virkninger som defineret i forordningen af den handelshindring, der er nævnt af klageren« — til den konklusion, at »[u]ndersøgelsesproceduren [...] således i overensstemmelse med artikel 11 [i forordning nr. 3286/94] [har] vist, at der ikke kræves noget særligt indgreb mod den angivelige handelshindring i henhold til forordningen for at beskytte Fællesskabets interesse«.

112 I syvende betragtning til den anfægtede afgørelse konkluderer Kommissionen, at »[u]ndersøgelsesproceduren [ikke gav] tilstrækkelige beviser for, at der i henhold til forordningen kræves et særligt indgreb til beskyttelse af Fællesskabets interesse«, og at »[u]ndersøgelsesproceduren [derfor bør] afsluttes«.

113 Anvendelsen af adverbiet »derfor« i sidste punktum af sjette betragtning til den anfægtede afgørelse viser, at den omstændighed, at der ikke kræves et indgreb til beskyttelse af Fællesskabets interesse, efter Kommissionens opfattelse i hvert fald indirekte kan udledes af konstateringen af, at klageren ikke havde nogen interesse i, at suspensionen af handelsindrømmelser blev udvidet til også at omfatte Det Forenede Kongerige, idet klageren ikke led under negative handelsmæssige virkninger forårsaget af den selektive anvendelse af de amerikanske foranstaltninger.

114 Det bemærkes, at Kommissionen i sine processkrifter har bekræftet, at det er nødvendigt først at påvise klagerens interesse, før der kan være tale om en fællesskabsinteresse. Kommissionen har nemlig forfægtet det synspunkt, at forordning nr. 3286/94 ikke kan anvendes af en klager for at tilskynde Fællesskabet til for princippets skyld at gribe ind for at beskytte Fællesskabets almene interesse, medmindre klageren selv har lidt under negative handelsmæssige virkninger.

115 I modsætning til, hvad sagsøgerne har hævdet, er de argumenter, Kommissionen har fremført under den skriftlige forhandling for Retten, således ikke i strid med begrundelserne for den anfægtede afgørelse.

116 Der er herefter anledning til at gennemgå de relevante afsnit i undersøgelsesrapporten. I punkt fire har Kommissionen under overskriften »Fællesskabets interesse« anført:

»Undersøgelsesresultaterne har vist, at den angivelige handelshindring ikke har medført negative handelsmæssige virkninger for klageren i den foreliggende sag. Allerede disse resultater fjerner en af de grundlæggende betingelser for at fortsætte sagen i henhold til forordningen. Kommissionen har dog undersøgt, om Fællesskabet råder over andre retsmidler for at imødegå de tilsidesættelser og potentielle handelsmæssige virkninger, der er påvist i denne rapport.«

117 Kommissionen fortsætter:

»Man vil ikke kunne fjerne eller mindske klagernes økonomiske problemer ved at indlede en procedure for WTO's instanser, men de retlige og politiske følger af den amerikanske praksis må ikke undervurderes. USA synes nemlig at have indført »selektive sanktioner« som et kommercielt »våben«, der kan svække den interne samhørighed i Fællesskabet og dermed påvirke USA's forbindelser med sin største handelspartner. Ifølge Kommissionen kræver Fællesskabets langsigtede interesser i bred forstand, at der gribes ind for at forhindre en fremtidig gentagelse af den amerikanske praksis med at suspendere indrømmelser over for nogle, men ikke alle medlemsstater (»selective sanctioning«). Med dette for øje vil Kommissionen fortsætte sine drøftelser i håb om at nå frem til en gensidigt tilfredsstillende løsning af den såkaldte hormonsag og diskutere de systemiske problemer, der er rejst i denne rapport, med de amerikanske myndigheder.«

118 I undersøgelsesrapportens punkt 6 har Kommissionen under overskriften »strategi« først erindret om de tre betingelser, der skal være opfyldt, for at Fællesskabet kan gribe ind [dvs. a) at der består en rettighed for Fællesskabet i henhold til de internationale handelsregler, b) at den påståede handelshindring medfører negative handelsmæssige virkninger, og c) at et indgreb er nødvendigt for at beskytte Fællesskabets interesse], og derefter anført, at »på baggrund af ovenstående gennemgang og konklusioner, især hvad angår de manglende negative handelsmæssige virkninger, foreslår Kommissionen at afslutte undersøgelsesproceduren i denne sag«, og at »klagerens problemer bedst kan løses ved at fortsætte drøftelserne med de amerikanske myndigheder med henblik på at nå frem til en gensidigt tilfredsstillende løsning på den såkaldte hormonsag«.

119 Retten skal bemærke, at det ikke på grundlag af undersøgelsen kan udelukkes, at Fællesskabet har en almen og langsigtet interesse i senere at gribe ind over for de potentielle tilsidesættelser, der er gennemgået i undersøgelsesrapporten. Da indledningen af en procedure for WTO imidlertid ikke vil kunne fjerne eller mindske klagernes økonomiske problemer, har Kommissionen især under henvisning til de manglende negative handelsmæssige virkninger som defineret i forordning nr. 3286/94 foreslået at afslutte undersøgelsesproceduren.

120 Kommissionen har imidlertid ikke tilsidesat artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94 ved at kræve, at Fællesskabets eventuelle indgreb baseres på de faktiske og retlige omstændigheder, der har givet anledning til undersøgelsesproceduren, og ved trods den almene og langsigtede interesse i senere at gribe ind over for de potentielle tilsidesættelser, som USA's »selektive sanktioner« kan medføre, jf. undersøgelsesrapporten, at beslutte at afslutte undersøgelsesproceduren.

121 Artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94 skal nemlig sammenholdes med sjette betragtning til forordningen, hvorefter den ved forordning nr. 3286/94 indførte retlige mekanisme skal »sikre, at beslutningen om at påberåbe sig Fællesskabets rettigheder i henhold til internationale handelsregler træffes på grundlag af korrekte

faktuelle oplysninger og juridisk analyse«. Følgelig kan Kommissionen — hvis det efter undersøgelsesproceduren viser sig, at det faktiske og retlige grundlag for proceduren ikke kan lægges til grund for en eventuel beslutning om at påberåbe sig Fællesskabets rettigheder, navnlig fordi en af de lovfæstede betingelser for at anvende forordning nr. 3286/94 ikke er opfyldt, i dette tilfælde betingelsen om, at den påståede handelshindring ikke medfører negative handelsmæssige virkninger — med føje fastslå, at de betingelser, der kræves opfyldt i henhold til forordning nr. 3286/94, ikke er opfyldt.

122 Denne fortolkning bekræftes ligeledes af artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 3286/94, hvori det hedder, at »[n]år det (som følge af undersøgelsesproceduren [...]) konstateres, at et indgreb er nødvendigt til beskyttelse af Fællesskabets interesser for at sikre, at Fællesskabet kan udøve sine rettigheder i henhold til internationale handelsregler med henblik på at fjerne [...] de hindringer, som indføres eller videreføres af tredjelande, træffes der hensigtsmæssige foranstaltninger«. Det fremgår klart af ordlyden af artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 3286/94, at Fællesskabets indgreb skal fjerne de negative handelsmæssige virkninger, som en handelshindring medfører, og at der derfor ikke må gribes ind, såfremt det ikke hermed bliver muligt at opfylde dette mål. Med andre ord kan forordning nr. 3286/94 i medfør af sin artikel 12, stk. 1, ikke påberåbes af en klager for at tilskynde Fællesskabet til at gribe ind for at beskytte Fællesskabets almene interesse, såfremt klageren ikke selv har lidt under negative handelsmæssige virkninger. Men selv i dette tilfælde kan en konstatering af, at der består sådanne negative handelsmæssige virkninger, ikke forpligte Fællesskabet til at gribe ind i henhold til forordning nr. 3286/94, idet Kommissionen råder over et vidt skøn ved vurderingen af samtlige Fællesskabets handelsmæssige interesser.

123 I det foreliggende tilfælde indebærer den omstændighed, at Kommissionen har fundet det hensigtsmæssigt inden for rammerne af undersøgelsesproceduren at vurdere, om der eventuelt består en langsigtet og mere generel interesse for Fællesskabet, ikke, at Kommissionen er nødt til at konkludere, at et indgreb er nødvendigt for at beskytte Fællesskabets interesse. En sådan undersøgelse er nemlig

nødvendig for at imødegå samtlige de argumenter, der er fremført af klageren og/eller de berørte parter, og er i overensstemmelse med princippet om god forvaltningsskik. Undersøgelsen kan imidlertid ikke gøres gældende over for Kommissionen for at få fastslået, at denne har tilsidesat artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94.

124 I modsætning til, hvad sagsøgerne har hævdet, har Kommissionen således ikke begrænset Fællesskabets interesse til kun at omfatte klagerens egen interesse eller tilsidesat artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94.

125 Af samtlige disse grunde bør fjerde anbringende forkastes i det hele.

Femte anbringende: manglende begrundelse for den anfægtede afgørelse

126 Dette anbringende består af to led, nemlig 1) manglende begrundelse hvad angår analysen af handelshindringen, og 2) manglende begrundelse hvad angår Fællesskabets interesse i at gribe ind.

Femte anbringende, første led: manglende begrundelse hvad angår analysen af handelshindringen

— Parternes argumenter

127 Sagsøgerne finder, at Kommissionen har tilsidesat den begrundelsespligt, der er omhandlet i artikel 253 EF, idet den ikke i den anfægtede afgørelse har foretaget en juridisk analyse af den i klagen nævnte handelshindring.

128 Kommissionen har henvist til de ved retspraksis knæsatte principper, der skal opfyldes af begrundelserne for retsakter udstedt af Fællesskabets institutioner. Ifølge Kommissionen opfylder begrundelsen for den anfægtede afgørelse i den foreliggende sag samtlige disse principper. Kommissionen har nemlig fuldt ud opfyldt sin begrundelsespligt ved at gentage de vigtigste konklusioner fra den undersøgelsesrapport, der udtrykkeligt er nævnt i sjette betragtning til den anfægtede afgørelse, og dette gælder så meget desto mere som undersøgelsesrapporten er blevet udarbejdet efter en kontradiktorisk procedure, hvor sagsøgerne har haft lejlighed til at tilkendegive deres synspunkter. Sagsøgerne har således kunnet få kendskab til begrundelserne for den trufne foranstaltning, og Fællesskabets retsinstanser har kunnet udøve deres prøvelsesret.

— Rettens bemærkninger

129 Det fremgår af fast retspraksis, at den begrundelse, som kræves i henhold til artikel 253 EF, klart og utvetydigt skal angive de betragtninger, som den institution, der har udstedt den anfægtede retsakt, har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, og således at den kompetente ret kan udøve sin prøvelsesret (Domstolens dom af 26.6.1986, sag 203/85, Nicolet Instrument, Sml. s. 2049, præmis 10, af 7.5.1987, sag 240/84, NTN Toyo Bearing mfl. mod Rådet, Sml. s. 1809, præmis 31, sag 255/84, Nachi Fujikoshi mod Rådet, Sml. s. 1861, præmis 39, og af 9.1.2003, sag C-76/00 P, Petrotub og Republica mod Rådet, Sml. I, s. 79, præmis 81). Begrundelseskravet skal endvidere fastlægges i lyset af den konkrete sags omstændigheder, navnlig indholdet af den pågældende retsakt, indholdet af de anførte grunde samt den interesse, som retsaktens adressater samt andre, der må anses for umiddelbart og individuelt berørt af retsakten, kan have i begrundelsen. Det kræves ikke, at begrundelsen angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige momenter, da spørgsmålet, om en retsakts begrundelse opfylder kravene i artikel 253 EF, ikke blot skal vurderes i forhold til ordlyden, men ligeledes i forhold til den sammenhæng, hvori den indgår, samt under hensyn til alle de retsregler, som gælder på det pågældende område (jf. bl.a. Domstolens dom af 2.4.1998, sag C-367/95 P, Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, Sml. I, s. 1719, præmis 63, og dommen i sagen Petrotub og Republica mod Rådet, præmis 81). Heraf følger, at hvis det mål, der forfølges af institutionen, i det væsentlige fremgår af den anfægtede retsakt, vil det være overflødigt at kræve en særlig begrundelse for de enkelte afgørelser af teknisk art, som institutionen har truffet (Domstolens dom af 29.2.1996, sag C-122/94, Kommissionen mod Rådet, Sml. I, s. 881, præmis 29).

130 I det foreliggende tilfælde har Kommissionen for det første i den anfægtede afgørelse identificeret den i klagen nævnte handelshindring, som »er USA's beslutning om at anvende suspension af handelsindrømmelser på tilberedt sennep som følge af hormonsagen, udelukkende ved import af varer med oprindelse i visse medlemsstater (Det Forenede Kongerige er ikke omfattet)« (tredje betragtning til den anfægtede afgørelse). Kommissionen har for det andet i sjette betragtning til den anfægtede afgørelse anført, at »[u]ndersøgelsesproceduren førte til den konklusion, at de påståede negative handelsvirkninger tilsyneladende ikke stammer fra den i klagen nævnte handelshindring, dvs. USA's praksis med at anvende tilbagetrækning af indrømmelser selektivt over for nogle, men ikke alle medlemsstater (»selective sanctioning«)«.

131 I betragtning af baggrunden for den foreliggende sag opfylder disse oplysninger kravene i artikel 253 EF.

132 Det hedder nemlig i artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94, at »[n]år undersøgelsesproceduren viser, at der ikke kræves noget indgreb [...], afsluttes den«. Det fremgår heraf, at det er tilstrækkeligt, at begrundelsen for en afgørelse om afslutning af en undersøgelsesprocedure henviser til undersøgelsesrapporten og de vigtigste konklusioner heri, idet det i betragtning af den sammenhæng, hvori afgørelsen indgår, ikke er nødvendigt i begrundelsen at gengive samtlige de faktiske og retlige momenter, der er beskrevet i rapporten.

133 Endvidere er undersøgelsesrapporten i sin ikke-fortrolige udgave et offentligt dokument, som i det foreliggende tilfælde blev tilsendt sagsøgerne før vedtagelsen af den anfægtede afgørelse. Sagsøgerne kunne således gøre sig tilstrækkeligt bekendt med begrundelserne for den anfægtede afgørelse og især grundene til, at det trods undersøgelsesrapportens fremhævelse af visse tegn på, at den påklagede handelshindring var uforenelig med bestemmelserne i WTO-aftalerne, ikke var nødvendigt i den anfægtede afgørelse at foretage en juridisk analyse af handelshindringen, idet

der ikke var nogen årsagsforbindelse mellem denne hindring og de negative handelsmæssige virkninger som defineret i forordning nr. 3286/94.

134 Endelig har Rettens gennemgang af første og andet anbringende i henholdsvis præmis 48-58 og præmis 64-74 ovenfor vist, at Fællesskabets retsinstanser frit har kunnet udøve deres prøvelsesret.

135 Femte anbringende, første led, bør derfor forkastes.

Femte anbringende, andet led: manglende begrundelse hvad angår Fællesskabets interesse i at gribe ind

— Parternes argumenter

136 Sagsøgerne finder for det første, at da Kommissionen alene har taget stilling til Fællesskabets interesse under henvisning til klagerens interesser, giver den anfægtede afgørelse ikke de berørte parter, som har deltaget i undersøgelsesproceduren, og som selv er sagsøgere i den foreliggende sag, oplysninger om, hvorfor den anfægtede afgørelse er blevet vedtaget, ligesom afgørelsen ikke giver retsinstanserne mulighed for at udøve deres prøvelsesret.

137 Sagsøgerne finder for det andet ikke, at Kommissionen har besvaret samtlige argumenter i klagen for så vidt angår Fællesskabets interesse i at gribe ind. For det første siger den anfægtede afgørelse ikke noget om, at Fællesskabet som nævnt i

undersøgelsesrapporten har interesse i at forhindre USA i at skade enheden i den fælles handelspolitik ved at indføre »selektive« sanktioner, der alene anvendes over for visse medlemsstater. For det andet fremhæver sagsøgerne, at det af klagen fremgår, at det ikke kan udelukkes, at USA efter Fællesskabets indgriben vil udvide de amerikanske gengældelsesforanstaltninger til at omfatte samtlige Fællesskabets medlemsstater og fjerne tilberedt sennep fra listen over produkter, der er genstand for disse foranstaltninger. Ifølge sagsøgerne ville USA nemlig, da suspensionen af handelsindrømmelser ikke må omfatte beløb på over 116,8 mio. USD om året, være tvunget til at fjerne visse produkter, herunder eventuelt tilberedt sennep, fra listen. Sagsøgerne har erkendt, at dette punkt berøres i undersøgelsesrapporten, men den anfægtede afgørelse siger ikke noget herom, hvilket efter sagsøgernes opfattelse udgør en manglende begrundelse. For det tredje har sagsøgerne kritiseret Kommissionen for ikke i den anfægtede afgørelse at have besvaret det i klagen fremførte argument, hvorefter Fællesskabet havde lige så stor interesse i at indlede en procedure i den foreliggende sag som i at gennemføre konsultationer med USA i henhold til artikel 306 i den amerikanske lov af 1974 om udenrigshandel. For det fjerde har sagsøgerne kritiseret Kommissionen for, at den i den anfægtede afgørelse ikke har besvaret det argument, der også er nævnt i undersøgelsesrapporten, og hvorefter sagsøgerne, hvis USA taber den sag, der er forelagt WTO, vil have mulighed for at kræve tilbagebetaling af den uretmæssigt opkrævede told.

138 For samtlige disse klagepunkters vedkommende har Kommissionen henvist til de argumenter, den har fremført under behandlingen af dette anbringendes første led.

— Rettens bemærkninger

139 Som nævnt i præmis 129 ovenfor, kræves det ikke, at begrundelsen angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige momenter, når blot begrundelsen giver de

berørte parter mulighed for at få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning og for at beskytte deres rettigheder, og den kompetente ret får mulighed for at udøve sin prøvelsesret, navnlig under hensyntagen til den retlige og faktiske sammenhæng, hvori afgørelsen indgår.

140 Retten finder, at sagsøgernes første argument, hvorefter den anfægtede afgørelse ikke gør det muligt for de berørte parter, der har deltaget i undersøgelsesproceduren, at få kendskab til grundene til procedurens afslutning, må forkastes.

141 Ganske vist har Kommissionen alene vedtaget den anfægtede afgørelse under henvisning til tilberedt sennep.

142 Den sammenhæng, hvori afgørelsen indgår, bevirker imidlertid, at denne omstændighed ikke forhindrer alle sagsøgerne i at få kendskab til, hvorfor Kommissionen har besluttet at afslutte den undersøgelsesprocedure, som de berørte parter har deltaget i. Det fremgår nemlig klart af undersøgelsesrapporten, som blev forelagt sagsøgerne før vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, at rapportens konklusioner gælder mindst lige så meget for deres som for klagerens produkter. Undersøgelsen har imidlertid vist, at de berørte parters produkter ikke konkurrerer med tilsvarende produkter fra Det Forenede Kongerige på det amerikanske marked, da disse produkter ikke eksporteres til USA, således at den påklagede handelshindring ikke for dem medfører nogen negative handelsmæssige virkninger i forordning nr. 3286/94's forstand.

143 Selv om Kommissionen i overensstemmelse med princippet om god forvaltningsskik burde have givet klarere besked om situationen for de organisationer, bortset fra klageren, som har deltaget i undersøgelsesproceduren, bevirker den sammenhæng, hvori afgørelsen indgår, dog, at den manglende henvisning til de berørte parters produkter i begrundelsen til den anfægtede afgørelse ikke forhindrer Retten i at udøve sin prøvelsesret.

144 Hvad angår det andet argument og de tre sidste klagepunkter, som er nævnt i præmis 137 ovenfor, bemærkes, at sagsøgerne har erkendt, at samtlige deres klagepunkter er blevet analyseret og forkastet i undersøgelsesrapporten. Med hensyn til begrundelsen finder Retten ikke, at Kommissionen i begrundelsen for den anfægtede afgørelse skulle have taget stilling til samtlige de faktiske og retlige momenter, der er fremført af sagsøgerne, eller til de tekniske afgørelser, Kommissionen har truffet, når blot det af institutionen forfulgte mål i det væsentlige fremgår klart af den anfægtede afgørelse. At den anfægtede afgørelse ikke siger noget om sagsøgernes tre sidste klagepunkter, kan således i den foreliggende sag opfattes som en bekræftelse af konklusionen i undersøgelsesrapporten, som er blevet tilsendt sagsøgerne før vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, og som afgørelsen udtrykkeligt henviser til. Den manglende henvisning i begrundelsen for den anfægtede afgørelse til de hypotetiske overvejelser, der ligger bag sagsøgernes tre klagepunkter, er ikke til hinder for en legalitetskontrol af den anfægtede afgørelse. Derfor skal disse tre klagepunkter forkastes.

145 Også klagepunktet vedrørende den manglende begrundelse for den anfægtede afgørelse hvad angår Fællesskabets systemiske interesse i at beskytte enheden i den fælles handelspolitik må forkastes. Det fremgår nemlig af undersøgelsesrapporten, at selv om enheden i den fælles handelspolitik ganske vist, som nævnt under gennemgangen af fjerde anbringende, har været betragtet som værende af almen og langsigtet interesse for Fællesskabet, har en indgriben fra Fællesskabets side i den foreliggende sag ikke været anset for nødvendig, bl.a. fordi en af de lovfæstede betingelser for at anvende forordning nr. 3286/94 ikke er opfyldt. I betragtning af den sammenhæng, hvori den foreliggende sag indgår, har sagsøgerne således kunnet gøre sig bekendt med grundene til, at Fællesskabet ikke skal gribe ind i det foreliggende tilfælde, ligesom begrundelsen for den anfægtede afgørelse, selv om den er lakonisk, er tilstrækkelig til at muliggøre en domstolsprøvelse.

146 Under disse omstændigheder bør dette anbringendes andet led samt femte anbringende forkastes i det hele.

Sjette anbringende: åbenbart urigtigt skøn med hensyn til sagens omstændigheder og tilsidesættelse af artikel 2, stk. 4, samt artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94

147 Dette anbringende består af to led. Det første led vedrører det åbenbart urigtige skøn, Kommissionen har anlagt med hensyn til den eventuelle fjernelse af sagsøgernes produkter fra listen over produkter, der pålægges den amerikanske tillægstold. Det andet led vedrører et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til tilbagebetaling af den uretmæssigt opkrævede tillægstold.

Sjette anbringende, første led: Kommissionens åbenbart urigtige skøn med hensyn til den eventuelle fjernelse af sagsøgernes produkter fra listen over produkter, der pålægges den amerikanske tillægstold

— Parternes argumenter

148 Sagsøgerne har anført, at skulle Retten forkaste deres andet klagepunkt (femte anbringende, andet led) vedrørende manglende begrundelse, må Kommissionen i det mindste anses for i sin undersøgelsesrapport at have anlagt et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til sagens omstændigheder og tilsidesat artikel 2, stk. 4, samt artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94.

149 Ifølge sagsøgerne er det klart, at hvis Det Forenede Kongerige havde været medtaget på listen over lande ramt af suspensionen af de amerikanske handelsindrømmelser, ville »småprodukter« fra de øvrige medlemsstater som f.eks. sagsøgernes produkter kunne friholdes fra de amerikanske foranstaltninger, idet WTO-instansernes voldgiftskendelse fastsætter en beløbsmæssig grænse for suspensionens rækkevidde. Kommissionen har i øvrigt selv i sin meddelelse om indledning af undersøgelses-

proceduren erkendt det fornuftige i en sådan fremgangsmåde. Kommissionen burde således nærmere have analyseret muligheden for at få fjernet sagsøgernes produkter fra de amerikanske myndigheders liste. Sagsøgerne finder ikke, at usikkerheden med hensyn til udfaldet af en bilæggelse af tvister må forhindre Fællesskabet i at gribe ind, når dette er muligt, hvilket det er i den foreliggende sag.

150 Kommissionen finder, at den allerede har besvaret dette anbringende i sine bemærkninger til de foregående anbringender, men har dog anført, at den anfægtede afgørelse på intet tidspunkt har overskredet grænserne for Kommissionens skøn, således som dette er fastlagt ved retspraksis, med hensyn til valget af midler til gennemførelse af den fælles handelspolitik og undersøgelse af komplekse økonomiske forhold.

151 I det foreliggende tilfælde finder Kommissionen ikke, at den har anlagt et åbenbart urigtigt skøn med hensyn til sagens omstændigheder, således som disse er beskrevet i undersøgelsesrapporten, hverken hvad angår de manglende negative handelsmæssige virkninger eller hvad angår Fællesskabets manglende interesse i at videreføre proceduren. Dette gælder navnlig for sagsøgernes spekulationer om fjernelsen af tilberedt sennep fra listen over amerikanske foranstaltninger.

— Rettens bemærkninger

152 Det bemærkes for det første, at Kommissionen efter at have konkluderet, at der ikke er nogen årsagsforbindelse mellem den handelshindring, der er nævnt i FICF's klage, og de negative handelsmæssige virkninger, i undersøgelsesrapporten har behandlet det argument, der er fremført i klagen, og som går ud på, at hvis WTO-instanserne giver Fællesskabet medhold i sagen, skal USA's suspension af handelsindrømmelser

udvides til også at gælde for Det Forenede Kongerige. Dette vil uvægerligt få USA til at ændre listen over omfattede produkter, da det samlede beløb for de suspenderede handelsindrømmelser i modsat fald vil overstige det niveau, DSB har givet tilladelse til (116,8 mio. USD). Ifølge sagsøgerne vil tilberedt sennep samt de øvrige produkter omfattet af undersøgelsesproceduren således kunne fjernes fra den produktliste, de amerikanske myndigheder har forelagt DSB.

153 Kommissionen har i undersøgelsesrapporten (punkt 2.5, s. 32) besvaret dette argument således:

»Imidlertid vil udfaldet af en sag indbragt for WTO's instanser langt fra være sikkert, idet der ikke findes noget fortilfælde. Endvidere er det de amerikanske myndigheder, der bestemmer sammensætningen af listen over produkter, der pålægges en tillægstold på 100 %. Der er ingen sikkerhed for (det kan endog anses for højst usandsynligt), at de amerikanske myndigheder vil fjerne klagerens produkter fra listen. Endvidere vil en udvidelse af foranstaltningen til også at omfatte roquefort, foie gras og skalotteløg fra Det Forenede Kongerige ikke ændre ved status quo, idet disse produkter ikke eksporteres af Det Forenede Kongerige.«

154 Retten finder ikke, at Kommissionen har anlagt et åbenbart urigtigt skøn i sin besvarelse af klagerens og de berørte parters argument.

155 For det første er det som fremhævet i undersøgelsesrapporten, og som nævnt af Kommissionen i retsmødet, de amerikanske myndigheder, der skal foretage den eventuelle ændring af listen over produkter omfattet af USA's suspension af handelsindrømmelser, hvis Fællesskabet vinder sagen ved WTO's instanser. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at voldgiftsmændene i voldgiftskendelsen af 12. juli 1999 (WT/DS26/ARB), der er omhandlet i præmis 17 ovenfor, og som er bekræftet

af DSB, klart har anført, at artikel 22 i forståelsen ikke giver dem kompetence til at bestemme den endelige sammensætning af listen over produkter, der kan være omfattet af suspensionen af handelsindrømmelser. Sagsøgerne har imidlertid ikke gjort gældende, at Fællesskabet kan have en sådan kompetence, og har så meget desto mindre påvist dette.

156 Det bemærkes endvidere, at medtagelsen af produkter fra Det Forenede Kongerige på den amerikanske liste ikke er ensbetydende med, at sagsøgernes produkter vil blive fjernet fra samme liste. Man kan med lige så god ret forestille sig, at andre produkter eller underprodukter fra toldnomenklaturen bliver fjernet fra listen, således at den øvre beløbsmæssige grænse på 116,8 mio. USD, der er godkendt af DSB, bliver overholdt.

157 Endelig bemærkes, at sagsøgerne ikke har ført bevis for, at der er anlagt et åbenbart urigtigt skøn, men blot har kritiseret Kommissionen for ikke at have taget i betragtning, at deres produkter eventuelt kan fjernes fra listen. Rent bortset fra, at denne påstand ikke er rigtig, idet undersøgelsesrapporten har besvaret og forkastet dette klagepunkt, der er fremført af FICF, kan undersøgelsesrapportens analyse under ingen omstændigheder anses for at udgøre et åbenbart urigtigt skøn fra Kommissionens side. Dertil er den af sagsøgerne beskrevne situation for hypotetisk.

158 Dette anbringendes første led bør derfor forkastes.

Sjette anbringende, andet led: åbenbart urigtigt skøn med hensyn til tilbagebetaling af den uretmæssigt opkrævede tillægstold

— Parternes argumenter

159 Med hensyn til muligheden for at kræve tilbagebetaling af den told, de amerikanske myndigheder opkræver, indtil USA eventuelt taber en sag ved WTO, undrer

sagsøgerne sig for det første over, at Kommissionen ved at forkaste dette argument, der er fremført i klagen, med den begrundelse, at amerikansk lovgivning ikke tillægger WTO-aftaler umiddelbar virkning og udelukker, at borgere kan anlægge søgsmål baseret på disse aftaler, har taget stilling til fortolkningen af en udenlandsk lov, hvilket den ikke har nogen kompetence til. Sagsøgerne er endvidere af den opfattelse, at den amerikanske lovgivning ikke forhindrer borgerne i at indgive administrative begæringer om tilbagebetaling af uretmæssigt opkrævet told. Sagsøgerne har i denne forbindelse påberåbt sig panelets rapport af 15. juli 2002, som vedrører artikel 129 C), nr. 1), i den amerikanske lov Uruguay Round Agreements Act, og som bekræfter, at de amerikanske myndigheder kan tage hensyn til henstillinger fra WTO's instanser. Sagsøgerne finder derfor, at det i modsætning til, hvad Kommissionen har konkluderet i sin undersøgelsesrapport, er muligt at få tilbagebetalt den told, der er opkrævet af de amerikanske myndigheder.

160 Kommissionen har i det væsentlige henvist til det standpunkt, den har indtaget i forbindelse med dette anbringendes første led.

— Rettens bemærkninger

161 Dette led bygger på den forudsætning, at USA efter en eventuel WTO-kendelse, der giver Fællesskabet medhold, vil udvide suspensionen af handelsindrømmelser til at omfatte samtlige medlemsstater, og at dette vil bevirke, at sagsøgernes produkter fjernes fra den amerikanske liste, hvorefter sagsøgerne vil kunne kræve tilbagebetaling af den tillægstold, de indtil da har betalt til de amerikanske myndigheder.

162 Da denne forudsætning bygger på den hypotese, som Retten forkastede ved behandlingen af dette anbringendes første led, savner den ethvert grundlag.

163 Uden at behøve at tage stilling til spørgsmålet om Kommissionens fortolkning af amerikansk lovgivning og praksis skal Retten endvidere bemærke, at undersøgelsesrapporten ligeledes tilbageviser klagerens og de berørte parters synspunkt med den begrundelse, at bilæggelsen af WTO-tvister bygger på det princip, at den pågældende foranstaltning skal bringes i overensstemmelse med GATT-reglerne fra 1994, jf. artikel 19, stk. 1, i forståelsen. Da denne vurdering ikke er blevet anfægtet af sagsøgerne, kan det konkluderes, at selv om det antages, at der er sket et fejlskøn hvad angår muligheden for at kræve tilbagebetaling af uretmæssigt opkrævet told, har dette fejlskøn i hvert fald ikke påvirket den anfægtede afgørelses gyldighed. Fejlskønnet ændrer ikke ved, at der ikke er nogen årsagsforbindelse mellem den påklagede handelshindring og de negative handelsmæssige virkninger, der er fastslået i den anfægtede afgørelse. Fejlskønnet påvirker heller ikke vurderingen af Fællesskabets eventuelle interesse i at gribe ind i henhold til WTO-reglerne, idet en sådan indgriben ikke har til formål og ikke kan have til følge, at told betalt til et tredjelands myndigheder af fællesskabsvirksomheder, hvis produkter er omfattet af dette tredjelands suspension af handelsindrømmelser, tilbagebetales med tilbagevirkende kraft.

164 Sjette anbringende, andet led, samt anbringendet i sin helhed bør derfor forkastes.

Syvende anbringende: tilsidesættelse af retten til kontradiktion

Parternes argumenter

165 Med dette anbringende har sagsøgerne foreholdt Kommissionen, at denne ikke før vedtagelsen af den anfægtede afgørelse har givet dem mulighed for at kommentere de faktiske og retlige momenter, der er beskrevet i undersøgelsesrapporten.

166 Sagsøgerne har gjort gældende, at Kommissionen har tilsendt dem undersøgelsesrapporten og meddelt dem, at den anfægtede afgørelse ville blive vedtaget snarest. Ifølge sagsøgerne kan dette opfattes således, at den anfægtede afgørelse allerede ved fremsendelsen af undersøgelsesrapporten var vedtaget, og at Kommissionen således ikke har givet dem mulighed for at kommentere rapportens oplysninger. Ifølge sagsøgerne er dette bekræftet i Kommissionens skrivelse af 4. juni 2002 til deres advokat. Ganske vist har sagsøgerne erkendt, dels at klageren er blevet underrettet om resultatet af undersøgelsesproceduren, dels at det ikke i forordning nr. 3286/94 er foreskrevet, at andre berørte parter skal have tilsendt oplysninger efter afslutningen af undersøgelsesproceduren, men de finder imidlertid, at Kommissionen i henhold til det grundlæggende princip om retten til kontradiktion, som bl.a. er blevet bekræftet under behandlingen af antidumpingtvister, burde have givet dem lejlighed til at besvare de argumenter, der er fremført i undersøgelsesrapporten. At sagsøgerne har haft »kontakt« med Kommissionens tjenestegrene, ændrer ikke ved denne konklusion, idet sagsøgerne har gjort gældende, at de på intet tidspunkt før vedtagelsen af undersøgelsesrapporten har haft mulighed for at få oplyst, nøjagtig hvilke faktiske og retlige momenter Kommissionen bygger sin holdning på.

167 Kommissionen har svaret, at samtlige disse argumenter er irrelevante. Ifølge Kommissionen er forpligtelserne i henhold til artikel 8 i forordning nr. 3286/94 blevet fuldt ud opfyldt i det foreliggende tilfælde. Sagsøgerne har haft mulighed for at fremsætte deres bemærkninger under undersøgelsesproceduren, selv om de ganske vist ikke, som de selv siger, har haft mulighed for at udøve »retten til at svare« før vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, men dette er i overensstemmelse med artikel 8 i forordning nr. 3286/94.

168 Under henvisning til retspraksis i antidumpingsager har Kommissionen endvidere anført, at det er vigtigt, at de pågældende virksomheder sættes i stand til at tage stilling til, dels om de fremførte faktiske forhold og andre omstændigheder virkelig foreligger, og hvilken betydning de da har, dels til det bevismateriale, der lægges til grund. Kommissionen finder under henvisning til denne retspraksis, at den i den foreliggende sag har respekteret sagsøgernes ret til kontradiktion. I øvrigt har

klageren i modsætning til, hvad sagsøgerne har hævdet, haft rig lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger mellem tidspunktet for fremsendelsen af undersøgelsesrapporten, nemlig den 23. april 2002, og tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, nemlig den 9. juli 2002.

169 Kommissionen har endvidere gjort gældende, at sagsøgerne ikke har påberåbt sig, at artikel 8 i forordning nr. 3286/94 er ugyldig, med den begrundelse, at det grundlæggende princip om retten til kontradiktion er blevet tilsidesat.

Rettens bemærkninger

170 Det bemærkes for det første, at kontradiktionsprincippet er et grundlægende fællesskabsretligt princip (jf. bl.a. Domstolens dom af 17.10.1989, sag 85/87, Dow Benelux mod Kommissionen, Sml. s. 3137, præmis 25, og af 27.6.1991, sag C-49/88, Al-Jubail Fertilizer mod Rådet, Sml. I, s. 3187, præmis 15, samt Rettens dom af 18.12.1997, forenede sager T-159/94 og T-160/94, Ajinomoto og NutraSweet mod Rådet, Sml. II, s. 2461, præmis 81).

171 I øvrigt fremgår det af hele opbygningen af forordning nr. 3286/94, at en undersøgelsesprocedure og et eventuelt indgreb til beskyttelse af Fællesskabets interesse, der vedtages efter afslutningen af undersøgelsesproceduren, alene kan rettes mod et tredjeland, der har indført eller videreført en handelshindring. En virksomhed, der indgiver klage i henhold til forordning nr. 3286/94, kan således kun påberåbe sig kontradiktionsprincippet på de i forordningen fastsatte betingelser, medmindre disse betingelser også kan anses for at være uforenelige med det almindelige princip, de skal beskytte.

172 Artikel 8, stk. 4, litra a), i forordning nr. 3286/94 bestemmer: »De berørte klagere, eksportører og importører samt repræsentanterne for det eller de berørte lande kan få kendskab til alle de oplysninger, som Kommissionen har fået stillet til rådighed, med undtagelse af dokumenter til Kommissionens og myndighedernes interne brug, forudsat at oplysningerne er relevante for varetagelsen af deres interesser, at de ikke er fortrolige i henhold til artikel 9, og at Kommissionen anvender dem i sin undersøgelsesprocedure«, og at »[d]e pågældende personer [skriftligt retter] en begrundet anmodning til Kommissionen med angivelse af de oplysninger, der ønskes kendskab til«. I artikel 8, stk. 4, litra b), hedder det endvidere: »De berørte klagere, eksportører og importører samt repræsentanter for det eller de berørte lande kan anmode om at blive underrettet om de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, der er fremkommet ved undersøgelsen.« Ifølge artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94 skal Kommissionen efter afslutningen af sin undersøgelse forelægge en rapport for det i forordningens artikel 7 omhandlede udvalg.

173 Det fremgår af disse bestemmelser, at forordning nr. 3286/94 tillægger de berørte klagere, eksportører og importører samt repræsentanterne for det eller de berørte lande en ret til information på de i artikel 8, stk. 4, litra a) og b), fastsatte betingelser. Denne ret til information skal bl.a. være forenelig med fællesskabsinstitutionernes tavshedspligt. De samme personer kan anmode om at blive gjort bekendt med de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, der er fremkommet ved undersøgelsen.

174 I den foreliggende sag er det ubestridt, at den ikke-fortrolige udgave af undersøgelsesrapporten blev fremsendt til sagsøgerne, efter at det rådgivende udvalg havde afgivet udtalelse og før vedtagelsen af den anfægtede afgørelse. Ved denne lejlighed kunne sagsøgerne have gjort deres synspunkter gældende. Sagsøgerne var imidlertid af den opfattelse, at eftersom Kommissionen samtidig havde bebudet en snarlig vedtagelse af den anfægtede afgørelse, var Kommissionens

holdning allerede fastlagt på tidspunktet for fremsendelsen af rapporten. De havde heraf udledt, at deres eventuelle bemærkninger ikke ville påvirke Kommissionens stillingtagen. Sagsøgerne har derfor i det væsentlige gjort gældende, at Kommissionen burde have forelagt dem udkastet til undersøgelsesrapport, således at de fik mulighed for at fremsætte bemærkninger inden fremsendelsen af rapporten til det rådgivende udvalg, eller i hvert fald af egen drift have meddelt dem de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, der er fremkommet ved undersøgelsen.

175 Retten må imidlertid konstatere, at der ikke er nogen bestemmelse i forordning nr. 3286/94, der påbyder Kommissionen at forelægge de i forordningens artikel 8, stk. 4, omhandlede personer udkastet til undersøgelsesrapporten inden fremsendelsen heraf til det rådgivende udvalg, således at de pågældende personer kan gøre institutionen bekendt med deres eventuelle bemærkninger, eller som påbyder den af egen drift at underrette dem om de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, der er fremkommet ved undersøgelsen.

176 Derimod forpligter artikel 8, stk. 4, litra a) og b), i forordning nr. 3286/94 de i denne bestemmelse omhandlede personer til at anmode Kommissionen om oplysninger. Er der tale om de oplysninger, der er anvendt under undersøgelsesproceduren [litra a)], skal anmodningen være skriftlig og begrundet og angive de oplysninger, der ønskes kendskab til. Anmodes der om oplysning om de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, der er fremkommet ved undersøgelsen [litra b)], er der ifølge forordningen ingen særlige form- eller andre krav, der skal opfyldes.

177 I den foreliggende sag har sagsøgerne aldrig hævdet, at de har rettet anmodning om oplysninger som omhandlet i artikel 8, stk. 4, i forordning nr. 3286/94 til Kommissionen før vedtagelsen af undersøgelsesrapporten. Endvidere har sagsøgerne, som Kommissionen med rette har påpeget, ikke påberåbt sig, at artikel 8, stk. 4, i forordning nr. 3286/94 er ugyldig.

178 Sagsøgerne har desuden i deres processkrifter erkendt, at de er blevet løbende underrettet om undersøgelsesprocedurens forløb, at de har haft mulighed for mundtligt at kommentere undersøgelsesresultaterne, og at de før vedtagelsen af undersøgelsesrapporten er blevet gjort bekendt med, at Kommissionen ikke finder, at der foreligger nogen negative handelsmæssige virkninger som defineret i forordning nr. 3286/94 i det foreliggende tilfælde. Det må således konstateres, at sagsøgerne har haft mulighed for at kommentere undersøgelsesprocedurens forløb eller i hvert fald de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, der er fremkommet ved undersøgelsen, og for at beskytte deres interesser. Sagsøgerne har ganske vist under sagen gjort gældende, at disse oplysninger var for generelle til at opfylde deres processuelle rettigheder. Det fremgår imidlertid ikke af sagens akter, at sagsøgerne inden afslutningen af undersøgelsesproceduren har anmodet Kommissionen om, eventuelt skriftligt, at præcisere disse oplysninger, især oplysningerne om de vigtigste omstændigheder og betragtninger, herunder af retlig art, der er fremkommet ved undersøgelsen, jf. artikel 8, stk. 4, i forordning nr. 3286/94. Da Kommissionen er forpligtet til at besvare en sådan anmodning om oplysninger fyldestgørende, ville sagsøgerne have haft mulighed for at kommentere oplysningerne i Kommissionens svar. Da sagsøgerne aldrig har hævdet, at de har rettet en sådan anmodning til Kommissionen, kan de ikke foreholde Kommissionen, at denne i den foreliggende sag ikke har givet dem mulighed for at fremsætte deres bemærkninger til de faktiske og retlige omstændigheder, der er fremkommet ved undersøgelsen. I øvrigt er den omstændighed, at retten til at blive underrettet om de vigtigste omstændigheder og betragtninger, der er fremkommet ved undersøgelsen, forudsætter — og det er den eneste betingelse — at sagsøgerne retter anmodning herom til Kommissionen, ikke i sig selv i strid med sagsøgernes ret til at beskytte deres interesser, især ikke da der ikke stilles noget særligt formkrav til denne anmodning.

179 Det fremgår endvidere af undersøgelsesrapporten, at Kommissionen har gennemgået de forskellige argumenter i klagen og har besvaret dem. Kommissionen har ligeledes undersøgt situationen for andre produkter end tilberedt sennep, som angiveligt skulle være berørt på samme måde af de amerikanske foranstaltninger,

efter de pågældende brancheorganisationers deltagelse i undersøgelsesproceduren. Som det fremgår af undersøgelsesrapporten, har disse organisationer samarbejdet under proceduren, hvilket sagsøgerne ikke har bestridt.

180 Af alle disse grunde bør syvende anbringende forkastes.

Ottende anbringende: tilsidesættelse af artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94 og af Kommissionens pligt til at udvise omhu

181 Dette anbringende består af to led. Det første led vedrører overskridelsen af den frist, der er fastsat i artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94. Det andet led vedrører Kommissionens manglende opfyldelse af pligten til at udvise omhu, idet der er forløbet for lang tid mellem afslutningen af konsultationen af det udvalg, der er omhandlet i artikel 7 i forordning nr. 3286/94, og vedtagelsen af den anfægtede afgørelse.

Ottende anbringende, første led: overskridelse af den frist, der er fastsat i artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94

— Parternes argumenter

182 Sagsøgerne har anført, at Kommissionen i henhold til artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94 normalt skal forelægge det udvalg, der er omhandlet i forordningens artikel 7, en undersøgelsesrapport senest fem måneder efter meddelelsen om

procedurens iværksættelse, medmindre undersøgelsens komplicerede karakter foranlediger Kommissionen til at forlænge denne frist til syv måneder. Ifølge sagsøgerne kan denne frist på syv måneder, der skal sikre de klagende virksomheder hurtig underretning om udfaldet af den for Kommissionen forelagte sag, ikke fraviges. Da Kommissionen i det foreliggende tilfælde faktisk har følt sig foranlediget af undersøgelsens komplicerede karakter til at forlænge fristen til syv måneder, og da udvalget først har modtaget undersøgelsesrapporten den 27. marts 2002, dvs. syv måneder og syvogtyve dage efter meddelelsen om procedurens iværksættelse, finder sagsøgerne, at Kommissionen har tilsidesat artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94.

183 Kommissionen finder ikke, at det har taget urimelig lang tid at afslutte proceduren i betragtning af, at den anfægtede afgørelse vedrører et meget komplekst område, og Kommissionens ønske om at gennemgå samtlige argumenter fra de forskellige deltagere i proceduren før dennes afslutning. Kommissionen har ligeledes påpeget, at undersøgelsesproceduren har været præget af et ønske om loyalt samarbejde, idet Kommissionen løbende har underrettet samtlige de berørte parter.

— Rettens bemærkninger

184 Indledningsvis bemærkes, at artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94 bestemmer:

»Når Kommissionen har afsluttet sin undersøgelse, forelægger den en rapport for udvalget. Rapporten skal i almindelighed forelægges senest fem måneder efter meddelelsen om procedurens iværksættelse, medmindre undersøgelsens komplicerede karakter foranlediger Kommissionen til at forlænge denne frist til syv måneder.«

185 Sagsøgerne har i det foreliggende tilfælde ikke bestridt, at den undersøgelse, Kommissionen har foretaget, er kompliceret og har nødvendiggjort en forlængelse af fristen til syv måneder. Det er ligeledes ubestridt, at undersøgelsesrapporten blev forelagt det udvalg, der er omhandlet i artikel 7 i forordning nr. 3286/94, syv måneder og syvogtyve dage efter meddelelsen om procedurens iværksættelse. Den frist på syv måneder, der er fastsat i artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94, er således blevet overskredet.

186 Det skal imidlertid undersøges, om en sådan overskridelse af fristen i artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94 kan medføre annullation af den anfægtede afgørelse.

187 Retten skal for det første bemærke, at mens en overskridelse af en ufravigelig frist indebærer, at enhver retsakt udstedt efter fristens udløb bliver ugyldig, kan overskridelsen af en rent vejledende frist principielt ikke medføre annullation af den retsakt, der er udstedt efter fristens udløb (jf. i denne retning og i analogi hermed Rettens dom af 2.5.1995, forenede sager T-163/94 og T-165/94, NTN Corporation og Koyo Seiko mod Rådet, Sml. II, s. 1381, præmis 119 og den deri nævnte retspraksis).

188 Hvad angår karakteren af den frist, der er omhandlet i artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94, må det fastslås, at anvendelsen af konditionalis i den franske version af bestemmelsen og adverbiet »i almindelighed« i andet punktum bevirker, at fristen på fem måneder for forelæggelsen af undersøgelsesrapporten må anses for vejledende (jf. i analogi hermed dommen i sagen NTN Corporation og Koyo Seiko mod Rådet, præmis 119).

189 Retten finder ikke, at den omstændighed, at Kommissionen på grund af undersøgelsens komplicerede karakter foranlediges til at forlænge fristen til syv måneder, ændrer ved den vejledende karakter af fristen for forelæggelsen af undersøgelsesrapporten for udvalget. Den frist på syv måneder, der er nævnt i artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94, er blot en forlængelse, foranlediget af undersøgelsens »komplicerede karakter«, af den oprindelige frist på fem måneder, der gælder for en såkaldt »ukompliceret eller normal« undersøgelse. Af slutningen af andet punktum i artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94 fremgår det nemlig, at der er tale om at »forlænge denne frist til syv måneder«. De øvrige sproglige versioner af forordning nr. 3286/94 har en tilsvarende ordlyd. Da fristen for at fremlægge undersøgelsesrapporten er rent vejledende, når der er tale om en »ukompliceret eller normal« undersøgelse, kan det ikke forholde sig anderledes i tilfælde af en såkaldt »kompliceret« undersøgelse, idet der blot er tale om en forlængelse af den oprindelige frist.

190 Retten finder, at Kommissionen dog ikke kan forlænge fristen for fremlæggelsen af undersøgelsesrapporten ud over et rimeligt tidsrum (jf. i analogi hermed dommen i sagen NTN Corporation og Koyo Seiko mod Rådet), idet dette nemlig ville kunne bidrage til at forsinke vedtagelsen af afgørelsen om afslutning af undersøgelsesproceduren.

191 I det foreliggende tilfælde udgør de syvogtyve dages overskridelse af den vejledende frist på syv måneder, der er fastsat i artikel 8, stk. 8, forordning nr. 3286/94, ikke en forlængelse ud over et rimeligt tidsrum.

192 Ottende anbringende, første led, bør derfor forkastes.

Ottende anbringende, andet led: tilsidesættelse af Kommissionens pligt til at udvise omhu, idet der er forløbet for lang tid mellem afslutningen af konsultationen af det udvalg, der er omhandlet i artikel 7 i forordning nr. 3286/94, og vedtagelsen af den anfægtede afgørelse.

— Parternes argumenter

193 Sagsøgerne har gjort gældende, at Kommissionen ikke har opfyldt sin pligt til at udvise omhu, idet Kommissionen har været for længe om at vedtage den anfægtede afgørelse efter konsultationen af det udvalg, der er omhandlet i artikel 7 i forordning nr. 3286/94. Ifølge sagsøgerne blev den anfægtede afgørelse nemlig først vedtaget tre måneder efter afslutningen af konsultationsproceduren. Sagsøgerne finder under henvisning til vigtigheden af den i forordning nr. 3286/94 fastlagte procedure for de pågældende virksomheder og den allerede meget lange tid, der er forløbet mellem meddelelsen om indledning af undersøgelsesproceduren og fremsendelsen af undersøgelsesrapporten til udvalget, at Kommissionen har tilsidesat sin pligt til at udvise omhu.

194 Kommissionen har svaret, at den har handlet med den fornødne omhu i betragtning af sagens vidtrækkende konsekvenser.

— Rettens bemærkninger

195 I henhold til artikel 7, stk. 4, i forordning nr. 3286/94 har det rådgivende udvalg en frist på otte arbejdsdage til at reagere på den undersøgelsesrapport, Kommissionen har forelagt det i medfør af forordningens artikel 8, stk. 8.

196 Ifølge artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94 skal en afgørelse, hvorved Kommissionen afslutter en undersøgelsesprocedure, vedtages efter fremgangsmåden i forordningens artikel 14. Af artikel 14, stk. 2, fremgår det, at »Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til den afgørelse, der skal træffes«, og at »[u]dvalget behandler spørgsmålet inden for en frist, som formanden kan fastsætte afhængigt af, hvor meget sagen haster«. Artikel 14, stk. 3, i forordning nr. 3286/94 bestemmer: »Kommissionen træffer en afgørelse, som den meddeler medlemsstaterne, og som finder anvendelse efter udløbet af en frist på ti dage, hvis ingen medlemsstat har rettet henvendelse til Rådet inden for denne frist.«

197 Det følger heraf, at forordning nr. 3286/94 ikke siger noget om, hvor lang tid der må forløbe mellem konsultationen af det rådgivende udvalg og forelæggelsen for udvalget af et udkast til afgørelse, eller hvor lang tid der må forløbe fra det tidspunkt, hvor det rådgivende udvalg har behandlet udkastet til afgørelse, til det tidspunkt, hvor Kommissionen vedtager en afgørelse. Forordningen fastsætter således ingen frist, inden for hvilken en afgørelse, hvorved en undersøgelsesprocedure afsluttes, som f.eks. den anfægtede afgørelse i den foreliggende sag, skal vedtages efter konsultationen af det udvalg, der er omhandlet i artikel 7 i forordning nr. 3286/94.

198 Retten finder, at den omstændighed, at forordning nr. 3286/94 ikke siger noget om dette spørgsmål, kan fortolkes således, at fællesskabslovgiver har ønsket at lade Kommissionen udøve et vist skøn med hensyn til, hvornår en afgørelse, hvorved en undersøgelsesprocedure afsluttes, skal vedtages. Skønnet skal udøves under hensyntagen til samtlige omstændigheder i den konkrete sag, f.eks. Kommissionens eventuelle overvejelser om at høre myndighederne i det pågældende tredjeland før afslutningen af en undersøgelsesprocedure.

199 At Kommissionen råder over et sådant skøn, betyder imidlertid ikke, at den kan forsinke vedtagelsen af en afgørelse i henhold til artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94 ud over et rimeligt tidsrum. Hvad der skal forstås ved et rimeligt tidsrum afhænger af den konkrete sags særlige omstændigheder. Denne begrænsning

tilsigter nemlig som anført af sagsøgerne at sikre, at Kommissionen opfylder sin pligt til at udvise omhu og efterlever princippet om god forvaltningsskik.

200 I det foreliggende tilfælde forløb der to måneder og fireogtyve dage mellem afslutningen af konsultationen af udvalget den 15. april 2002 og vedtagelsen af den anfægtede afgørelse den 9. juli 2002. Dette tidsrum er ikke urimeligt, navnlig ikke i betragtning af Kommissionens forpligtelse til internt at høre sine forskellige tjenestegrene om udkastet til afgørelse, til at sende afgørelsen til høring hos medlemsstaterne i henhold til artikel 14 i forordning nr. 3286/94 samt til at give tilstrækkelig tid til at få afgørelsen oversat til samtlige Fællesskabets officielle sprog.

201 Ottende anbringende, andet led, samt ottende anbringende i sin helhed skal derfor forkastes i det hele.

202 Herefter bør Kommissionen frifindes.

Sagens omkostninger

203 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Sagsøgerne har tabt sagen og bør derfor pålægges at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Kommissionens påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer:

RETTEN (Første Udvidede Afdeling)

1) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber frifindes.

2) Sagsøgerne betaler sagens omkostninger.

B. Vesterdorf P. Mengozzi M.E. Martins Ribeiro

F. Dehousse I. Labucka

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. december 2004.

H. Jung

Justitssekretær

B. Vesterdorf

Præsident

Indhold

Retsforskrifter ..... II - 4335

Sagens baggrund ..... II - 4342

Retsforhandlinger og parternes påstande ..... II - 4347

Formaliteten ..... II - 4349

Realiteten ..... II - 4350

Første anbringende: tilsidesættelse af artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 3286/94 ..... II - 4350

Parternes argumenter ..... II - 4350

Rettens bemærkninger ..... II - 4352

Andet anbringende: tilsidesættelse af artikel 2, stk. 4, i forordning nr. 3286/94 ..... II - 4356

Parternes argumenter ..... II - 4356

Rettens bemærkninger ..... II - 4358

Tredje anbringende: tilsidesættelse af artikel 10, stk. 5, i forordning nr. 3286/94 ..... II - 4361

Parternes argumenter ..... II - 4361

Rettens bemærkninger ..... II - 4362

Fjerde anbringende: tilsidesættelse af artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94 ..... II - 4364

Parternes argumenter ..... II - 4364

Rettens bemærkninger ..... II - 4366

— Indledende bemærkninger ..... II - 4366

— Vurdering af Fællesskabets interesse på tidspunktet for meddelelsen om indledning af undersøgelsesproceduren ..... II - 4368

— Sammenblanding af Fællesskabets interesse og klagerens egen interesse eller begrænsning af Fællesskabets interesse til kun at omfatte klagerens egen interesse samt manglende hensyntagen til de øvrige berørte parters interesser ..... II - 4369

Femte anbringende: manglende begrundelse for den anfægtede afgørelse ..... II - 4376

Femte anbringende, første led: manglende begrundelse hvad angår analysen af handelshindringen ..... II - 4376

— Parternes argumenter ..... II - 4376

— Rettens bemærkninger ..... II - 4377

Femte anbringende, andet led: manglende begrundelse hvad angår Fællesskabets interesse i at gribe ind ..... II - 4379

— Parternes argumenter ..... II - 4379

— Rettens bemærkninger ..... II - 4380

Sjette anbringende: åbenbart urigtigt skøn med hensyn til sagens omstændigheder og tilsidesættelse af artikel 2, stk. 4, samt artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 3286/94 ... II - 4383

Sjette anbringende, første led: Kommissionens åbenbart urigtige skøn med hensyn til den eventuelle fjernelse af sagsøgernes produkter fra listen over produkter, der pålægges den amerikanske tillægstold ..... II - 4383

— Parternes argumenter ..... II - 4383

— Rettens bemærkninger ..... II - 4384

Sjette anbringende, andet led: åbenbart urigtigt skøn med hensyn til tilbagebetaling af den uretmæssigt opkrævede tillægstold ..... II - 4386

— Parternes argumenter ..... II - 4386

— Rettens bemærkninger ..... II - 4387

Syvende anbringende: tilsidesættelse af retten til kontradiktion ..... II - 4388

Parternes argumenter ..... II - 4388

Rettens bemærkninger ..... II - 4390

Ottende anbringende: tilsidesættelse af artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94 og af Kommissionens pligt til at udvise omhu ..... II - 4394

Ottende anbringende, første led: overskridelse af den frist, der er fastsat i artikel 8, stk. 8, i forordning nr. 3286/94 ..... II - 4394

— Parternes argumenter ..... II - 4394

— Rettens bemærkninger ..... II - 4395

Ottende anbringende, andet led: tilsidesættelse af Kommissionens pligt til at udvise omhu, idet der er forløbet for lang tid mellem afslutningen af konsultationen af det udvalg, der er omhandlet i artikel 7 i forordning nr. 3286/94, og vedtagelsen af den anfægtede afgørelse. ..... II - 4398

— Parternes argumenter ..... II - 4387

— Rettens bemærkninger ..... II - 4398

Sagens omkostninger ..... II - 4400